

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 45, П'ЯТНИЦЯ, 10 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 45, FRIDAY, NOVEMBER 10, 2023

\$2.00

США оголосили новий пакет допомоги

ВАШІНГТОН. – Державний департамент США та Пентагон оголосили новий пакет допомоги Україні. Він включає до 125 млн дол. для задоволення негайних потреб України на полі бою, і ще 300 млн дол. в рамках Ініціативи сприяння безпеці в Україні (USAI) на зміцнення ППО в довгостроковій перспективі.

До пакету військової допомоги увійшли додаткові боеприпаси для NASAMS та HIMARS; артилерійські снаряди калібру 155-мм і 105-мм; ракети TOW; протитанкові системи Javelin і AT-4; понад 3 мільйони патронів до стрілецької зброї та гранат; підривні боеприпаси для прибирання перешкод; протипіхотні боеприпаси M18A1 Claymore; 12 вантажівок для перевезення важкої техні-

ки; спорядження для холодної погоди, запчастини для ремонту та технічного обслуговування, інше польове обладнання. У рамках USAI Міноборони США надасть Україні додаткові боеприпаси з лазерним наведенням для протидії безпілотникам. 300 млн дол. у вигляді фінансування USAI, яке надається Україні, передбачено тимчасовою бюджетною резолюцією, прийнятою Конгресом, щоб забезпечити урядове фінансування до того, як Конгрес ухвалить новий бюджет.

Термін дії цієї резолюції закінчується 17 листопада. Пентагон також має близько 5 млрд дол., на які він може виділити зброю зі своїх запасів, згідно з повідомленням посадовців.

Голос Америки

Вдарили ракетою під час вручення нагород

Унаслідок ракетного удару росіян у Запорізькій області 3 листопада загинули 19 воїнів 128-ої гірсько-штурмової бригади. Російські сили вдарили ракетою „Іскандер-М“ по військових під час шикування для вручення нагород до Дня ракетних військ та артилерії. Міністр оборони Рустем Умеров пообіцяв дати всі чесні відповіді рідним і близьким загиблих, чому сталася така трагедія та хто відповідь?

Державне бюро розслідувань заявило, що вивчає обставини трагічної загибелі військових та мирних жителів внаслідок ракетного удару військ РФ: „Розслідування обставин справи та притягнення до відповідальності причетних наразі є одним з пріоритетних завдань ДБР. 3 листопада 2023 року під час ракетного удару, який ворог наніс ракетою типу

(Закінчення на стор. 19)

Володимир Зеленський зустрівся з Послом Євросоюзу

Президент Зеленський підписав указ про підготовку до переговорного процесу зі вступу України до ЄС

Президент Володимир Зеленський та Посол ЄС в Україні Катаріна Матернова. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

За підсумками засідання колегії Європейської комісії Президент Володимир Зеленський 8 листопада провів зустріч із Послом Європейського Союзу в Україні Катаріною Матерною.

Під час зустрічі в Києві Катаріна Матернова передала Главі української держави затверджений звіт

Єврокомісії про прогрес України в межах пакета розширення у 2023 році. Це вперше Європейська комісія здійснила оцінку реформ в Україні як у країні-кандидаті в межах пакета розширення ЄС.

В. Зеленський подякував за рішен-

(Закінчення на стор. 15)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Продовжено воєнний стан в Україні

Верховна Рада 8 листопада підтримала продовження строків воєнного стану в Україні та загальної мобілізації на 90 діб – до 14 лютого 2024 року.

В окупованому Донецьку українська артилерія завдала ракетного удару по „Республіканському центру безпілотних систем ДНР ім. Жого“, де загарбники займалися підготовкою військових операторів дронів.

Українські воїни стійко тримають оборону на Авдіївському напрямку. Безуспішними були наступальні дії ворога в районах Степового, Авдіївки, Тоненького, Красногорівки, Мар'їнки та Старомайорського Донецької області та Червоного, Роботиного та північно-західніше Вербоного Запорізької області.

Українські сили розширили контроль над своїми позиціями на північ від Підстепного (лівий берег Дніпра, 17 кілометрів на схід від Херсона).

Найдальший удар, завданий Україною в окупованому Росією Криму, внаслідок якого було пошкоджено корабель „Аскольд“, може змусити РФ передислокувати свої кораблі далі від лінії фронту.

Головне управління розвідки Міноборони України разом з представниками руху опору ліквідували колишнього начальника „народної міліції ЛНР“ Михайла Філіппенка, який причетний до організації катівень на окупованих територіях Луганщини і особисто катував військовополонених. Він заги-

(Закінчення на стор. 12)

Загинув помічник Валерія Залужного

ЧАЙКИ, Київська область. – Внаслідок необережного поводження з боеприпасом загинув 39-річний майор Генадій Частяков – помічник Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. 13-річний син майора важко травмований. Хлопець перебуває під наглядом лікарів.

Про обставини трагедії повідомив Міністер внутрішніх справ Ігор Клименко: „У Частякова 6 листопада був день народження. Додому він повернувся з роботи з подарунками від колег, які почав показувати рідним. Частяков дістав подарункову скриньку із гранатами всередині та почав демонструвати одну із них синові, спровокувавши трагічний вибух.

У квартирі поліція знайшла ще п'ять таких нерозірваних гранат. Їх відправлять на експертизу. Поліцейські знайшли колегу-військовос-

Генадій Частяков

лужбовця, який подарував фатальний подарунок. В його кабінеті вже провели обшук і вилучили ще дві аналогічні гранати“.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Закупили неякісну військову форму

КИЇВ. – СБУ повідомила про підозру колишньому заступникові міністра оборони, який обіймав цю посаду із 2021 по 2023 роки і здійснив закупівлю неякісної військової форми у приватної компанії на майже мільярд гривень. Військові ЗСУ не можуть використовувати вказану форму, оскільки вона непридатна для експлуатації в холодну пору року в умовах ведення інтенсивних бойових дій. Повідомлено про підозру його спільнику – колишньому виконавцю обов'язків директора департаменту державних закупівель Міноборони. Наразі обидва колишні посадовці перебувають під вартою. 10 серпня видання „Дзеркало тижня” опублікувало розслідування про те, що в 2022 році турецька компанія Vector avia продала літні куртки для ЗСУ під виглядом зимових. У супровідних документах на одну з партій 4,900 „камуфляжних” курток вартістю 142 тис. дол. стали „зимовими вітрозахисними” куртками за 421 тис. дол., а кожна куртка стала коштувати 86 дол. замість 29 дол. (Радіо Свобода)

■ Привласнив гроші Міноборони

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд (ВАКС) обрав запобіжний захід для колишнього народного депутата Максима Микитася у вигляді домашнього арешту, підозрюваного в заволодінні понад 307 млн грн коштів Міністерства оборони України. М. Микитась до обрання у Верховну Раду був керівником будівельної компанії „Укрбуд”. У 2018 році Міноборони уклало договори з компаніями, підконтрольними депутату, контракти на будівництво складів для зберігання ракет та боєприпасів на суму близько 3 млрд грн. Будівництво мали завершити до 2021 року. У НАБУ стверджують, що колишній депутат та його помічник шляхом залучення службових осіб вищого та старшого офіцерського складу Збройних сил України забезпечили перерахування авансу на будівництво у розмірі 80 відс. від загальної вартості контрактів. Відтак з листопада по грудень 2018 року компанії депутата отримали від Міноборони понад 307 млрд грн. Водночас будівництво складів вони не розпочали, а кошти вивели на рахунки інших компаній. Микитасеві раніше вже інкримінували махінації із житлом Національної гвардії на понад 81 млн грн. Тоді він добровільно відшкодував до держбюджету 50 млн із загальної суми збитків понад 81 млн грн. (Радіо Свобода)

■ Місто не хочуть перейменувати

Львів. – У Червонограді завершилось голосування щодо перейменування міста. З усіх запропонованих варіантів поточна назва міста набрала найбільше голосів в голосуванні на електронній платформі. Участь у голосуванні щодо перейменування міста, населення кожного оцінюють у понад 90 тис., взяла лише 2,823 осіб. 35 відс. учасників опитування з 14 запропонованих варіантів нової назви міста обрали стару – Червоноград. На другому місці Кристинопіль. Саме таку назву місто мало з 1692 до 1951 року. Кристинопіль, народна українська назва, що була поширеною у минулому столітті, отримала лише 71 голос. Тепер рішення щодо перейменування міста має ухвалити Червоноградська міська рада. (УНІАН)

■ Народний депутат скоїв наїзд

ЖИТОМИР. – Народному депутату Андрієві Ніколаєнку повідомили про підозру у порушенні правил безпеки дорожнього руху особою, яка керує транспортним засобом, що спричинили смерть потерпілої. З листопада близько 10:00 на трасі Київ-Чоп поблизу села Березівка автомобіль під керуванням народного депутата здійснив наїзд на дівчину, яка перетинала проїжджу частину автотраси. Дівчина загинула на місці від отриманих тілесних ушкоджень. Народний депутат від партії „Батьківщина” Андрій Ніколаєнко підтвердив, що скоїв ДТП, в якій загинула людина. (Укрінформ)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Безпілотники летять на 1,000 кілометрів

КИЇВ. – Український дрон, який здатен літати на 1,000 кілометрів, виробляється. Його вже замовляють Сили оборони для своїх операцій.

Про це розповів генеральний директор „Укроборонпрому” Герман Сметанін: „В Україні багато державних та приватних виробників. У нас є аналог „шахеда”, є і більш потужні моделі, бо „шахеда” так далеко не літають. Ми зараз

зосередились на виробництві більш складних та дорогих проектів з високими характеристиками”.

В „Укроборонпромі” заявили про успішне застосування українського безпілотника з дальністю ураження 1,000 кілометрів і вагою бойової частини 75 кілограмів.

Радіо Свобода

Перевізники зупинили вантажівки

Львів. – 6 листопада ускладнено рух вантажівок з боку Польщі через страйк польських перевізників. Відбулося поступове блокування руху вантажного транспорту у напрямку пунктів пропуску „Ягодин-Дорохуськ”, „Краківець-Корчова”, „Рава-Руська-Хребене”. Ускладнення руху можливе як на в'їзд до Польщі, так і на виїзд.

Зазначається, що організатори протесту планують пропускати по одному вантажному автомобілю на годину, а також вантажні автомобілі з вантажами безпекового, гуманітарного характеру, ті, які перевозять тварин, продукти, що швидко псуються. Україна направила Польщі офіційну ноту через наміри польських перевізників розпочати

страйк на українсько-польському кордоні.

Посол України в Польщі Василь Зварич назвав обмеження руху товарів через кордон щонайменше недоречними в умовах повномасштабної війни, а також додав, що українська сторона підтримує зв'язок з польською владою.

„Польській стороні доведено сигнал про шкоду, яку можуть завдати такі протести Україні та Польщі, а також українському та польському бізнесу. Крім того, постраждає також імідж Польщі та інтереси польських підприємців, які мають намір розширити свою участь у проєктах відбудови України”, – сказав він.

УНІАН

Ірина Фаріон відреагувала на критику

Львів. – Мовознавиця Ірина Фаріон відреагувала на шквал обурення українців щодо її закидів на адресу російськомовних воїнів „Азову”. Вона назвала військових „збродом” і засумнівалася в їхньому патріотизмі.

Закиди І. Фаріон спровокували скандал. Українці у соціальних мережах розкритикували її слова.

Втім, сама Фаріон лише загострила суперечку: „Нарід. Бидломаса має припадок від моєї правди про ухилинтів та москворотих биків, що ганьблять ЗСУ. Граждане досі не вивчили, що мова ЗСУ

– українська, ст. 29. Дякую всім ненависникам. Ви сміття, яке вигребемо з країни неминує. Інакше війна буде вічно. Суки і далі служать Путіну. Він вам, бидло, аплодує. А нам своє робити”.

І. Фаріон відзначилася скандальними докорами воїнам полку „Азов”, які розмовляють російською мовою. Натомість журналістка Яніна Соколова відповіла, що попри використання російської мови, „азовців” не можна назвати „кацапами”. Однак Фаріон заявила, що й українцями їх не вважає.

УНІАН

Арестович зібрався у президенти

Колишній радник Офісу президента України Олексій Арестович 1 листопада зібрався в президенти й опублікував російською мовою 14 передвиборчих обіцянок. Реформа економіки, судів, правоохоронців – усе там є.

Першим пунктом О. Арестович пропонує запровадити надзвичайний стан в економіці, сфері нацбезпеки, енергетиці та фінансах. Далі він вважає за необхідне запустити „авдит країни” у виконанні когось із „великої четвірки” аудиторів (Deloitte, PricewaterhouseCoopers, Ernst & Young та KPMG), знизити відсоткову ставку до 7 відс., а також

реформувати Податковий та Митний кодекси.

Говорячи про бойові дії, экс-радник офісу президента України пропонує змінити кадрову політику, зберегти більше життів та виростити більше фахівців. Він пропонує перейти до стратегічної оборони, змінити систему мобілізації, запровадивши підготовку резервів на попередження та ротацию мобілізованих, „негайно та масово” пустити приватний бізнес у оборонне виробництво, розпочати „широкі інтеграційні процеси” із сусідами –

(Закінчення на стор. 14)

Nestle підтримує агресію Росії

Уряд України назвав швейцарського харчового гіганта Nestle „міжнародним спонсором війни”. Таке рішення Національне агентство України з питань запобігання корупції (НАЗК) ухвалило на підставі продовження бізнес-операцій швейцарського конгломерату в Росії, його фінансового внеску у військовий бюджет держави-агресора та очевидної передачі обладнання.

Невдовзі після повномасштабного вторгнення Росії в Україну найбільша у світі компанія з виробництва споживчих товарів вирішила залишитися, щоб забезпечити „необхідними та основними продуктами харчування місцеве населення” та „виконати зобов'язання перед співробітниками”.

Хоча Nestle наводила як приклад дитячі суміші, понад 50 її продуктів, таких як Nuts, Nesquik, Nestea, Nescafe, Nespresso, супи Maggi, каші Bystrow, корм для домашніх тварин Purina, як і раніше, доступні в Росії.

Незважаючи на те, що Nestle стверджує, що „припинила імпортувати і експортувати неосновних товарів в Росію та з Росії”, у жовтні 2022 року швейцарський гігант імпортував технічне обладнання в Росію під виглядом сухого молока, про що свідчить розгляд в Арбітражному суді Москви.

Таким чином, компанія імпортує не тільки сировину для „товарів першої необхідності”, а й намагається приховано відправити до Росії технічне обладнання для розвитку власного бізнесу”, – заявили в НАЗК.

Згідно з аналізом НАЗК даних російської митниці, у 2022 році Nestle імпортувала до Росії напівфабрикатів і сировини на 374 млн дол., тоді як за 9 місяців 2023 року ця сума становила 271 млн дол.

У 2021 році компанія сплатила Кремлю понад

(Закінчення на стор. 7)

Сучасна позиційна війна та як у ній перемогти

Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний написав колонку для "The Economist", яка була опублікована 1 листопада. Подаємо основні тези публікації. Розділ „Подолання позиційного характеру воєнних дій“ буде вміщено в наступному числі „Свободи“.

Валерій Залужний,
Головнокомандувач Збройних сил України

Розпочавши повномасштабну збройну агресію проти України 24 лютого 2022 року, Російська федерація спровокувала початок безпрецедентної світової безпекової кризи, найбільшої з часу завершення Другої світової війни. Російський великодержавний шовінізм, помножений на хворі імперські амбіції, поступово перетворює розпочатий нею воєнний конфлікт у центрі Європи у збройне протистояння демократичного й авторитарного політичних режимів із перспективою його поширення й на інші частини планети.

Недостатня дієвість наявних світових політичних регуляторних механізмів, насамперед таких, як ООН та Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ), не залишає Україні іншого вибору, ніж поновлення її територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів 1991 року винятково військовою силою. Вирішальну роль у цьому відіграють Збройні сили України.

Вступивши у війну з потужнішим ворогом, у якого багато зброї і значно більший мобілізаційний потенціал, Україна не лише змогла його зупинити, а й провела у 2022 році вдалий контрнаступ та відкинула противника на багатьох напрямках. Українці продемонстрували свою готовність не на словах, а на ділі покласти душу й тіло за свою свободу. З огляду на велику кількість суб'єктивних та об'єктивних факторів, війна поступово переходить до позиційної форми, вихід із якої в історичній ретроспективі завжди був складним як для Збройних сил України, так і для держави в цілому.

При цьому затягування війни, як правило, вигідне одній зі сторін конфлікту. У нашому випадку –

Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний під час битви за Київ, 2022 рік. (Фото: Вікіпедія)

Російській федерації, оскільки це надає їй можливість відновлювати й нарощувати свою воєнну могутність. Тому в сучасних умовах актуалізуються питання, чому виникла така ситуація, як із неї вийти та як змінити перебіг цієї війни на користь України.

Аналіз ситуації, в якій сьогодні перебувають ЗСУ та інші складові Сил оборони держави, свідчить: для того, щоб відійти від позиційної форми ведення воєнних дій, необхідно завоювати переваги в

(Закінчення на стор. 14)

Звернення Президента України 6 листопада 2023 року

Дорогі українці, українки!

Провів засідання Ставки. Перше питання – це трагедія з воїнами нашої 128-ї окремої гірськоштурмової бригади. Доповідали військові, міністер оборони, керівник Служби безпеки України. Конкретика – що вже вдалося з'ясувати з обставин трагедії, чий наказ створили умови, щоб трагедія сталася. Доповідав, зокрема, головний інспектор Міноборони Воронченко. Командира бригади відсторонено на час слідства. Уся ситуація розбирається похвилинно. І буде встановлено, хто конкретно порушив правила щодо безпеки людей у районі доступу аеророзвідки ворога. Жодного уникнення відповідальності.

Друге питання на Ставці, звичайно, доповіді Головокома, командувачів щодо напрямків основних боїв. Доповідь розвідки. Наші наступальні дії. Наші оборонні дії. Авдіївка, Куп'янськ, Херсон – головна увага сьогодні. І наші операції в Чорному морі. До речі, я дякую кожному, хто забезпечив успішне ураження російського корабля на заводі в Керчі. Це вагомо – мінус ще одне джерело російського терору проти України. Міністратепром і Міноборони доповіли про постачання зброї та техніки нашим бригадам, про динаміку оборонного виробництва в Україні та виконання контрактів і домовленостей із партнерами. І я вдячний усім нашим друзям у світі, які допомагають Україні з надійною, довготривалою підтримкою, яка посилює нас стратегічно...

Усім зараз варто думати про захист нашої держави. Зібратись, не розхолоджуватись, не розпадатися на суперечки чи інші якісь пріоритети. Ситуація зараз така ж, як і була раніше: якщо не буде перемоги, то не буде країни. Наша перемога – можлива. Вона буде, якщо ми всі будемо зосереджені саме на ній. Не на політиканстві чи пошуках якогось свого особистого інтересу. Не на суперечках, які нічого не дадуть країні та обороні й нашо-му руху вперед.

Ресурс держави, ресурс бюджету, ресурс нашої уваги та емоцій, ресурс наших зусиль – все це потрібно для нашої перемоги. Я повторю ще раз. Усі ми бачимо, як люди вимагають спрямувати бюджетні ресурси не на бруківку та ремонт вулиць, а на допомогу обороні. Так і треба. Усі ресурси спрямовувати на те, щоб Україна стала сильнішою. Усі ми чуємо, що треба змінити в самих силах оборони: це стосується багатьох процедур, які не потрібні, це стосується багатьох складових, які є в наших воїнів. Переведення, тренування, забезпечення. Завдань багато. І всі відповідні структури повинні ними займатися – без того, щоб відволікати свою енергію та сили на щось інше. Усі ми бачимо, що зараз не час для широких святкувань чи інших зухвалих речей у тилу, які неприйнятні в час війни і тим більше тоді, коли армія, коли всі наші сили оборони живуть зовсім іншими емоціями: болем, боями, втратами, але і здобутками – здобутками для України. І всі ми розуміємо, що зараз, у воєнний час, коли є безліч викликів, абсолютно безвідповідально – якимось так легковажно та граючись вкидати в суспільство тематику виборів...

Я вважаю, що зараз вибори не на часі. І якщо потрібно поставити крапку в тій чи іншій політичній суперечці й далі працювати лише в єдності, то в державі є структури, які здатні ставити крапки й давати суспільству всі необхідні відповіді. Щоб не залишилося простору для конфліктів і чужої гри проти України.

Моє особисте ставлення й заклик – так само, як і 24 лютого, дбати про нашу державу, про її захист, про знищення окупанта, про волю України, яка здобувається зараз у боях заради України.

Я дякую всім, хто допомагає! Слава всім, хто воює та працює заради України!

Слава Україні!

Значне за обсягом звернення децю скорочено.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Незаконно заволодів землею

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд обрав запобіжний захід у вигляді застави розміром 26,840 млн грн народному депутатові Роберту Горвату, підозрюваному у незаконному заволодінні 323 гектарами землі, що завдало державі збитків на понад 123 млн грн. Також його зобов'язали носити електронний браслет, а також прибувати за кожною вимогою до детектива, не відлучатись за межі території України без дозволу, повідомляти про зміну свого місця проживання та місця роботи, утримуватись від спілкування з іншим підозрюваними у справі та свідками, здати на зберігання паспорт для виїзду за кордон. 24 жовтня детективи НАБУ повідомили про підозру ще трьом особам, причетним до вчинення цього злочину, а саме колишньому керівнику Головного управління Держгеокадастру однієї з областей, ексдиректору державного підприємства та директору приватного підприємства. У 2016-2019 роках народний депутат, маючи вплив на службових осіб Головного управління Держгеокадастру однієї з областей, розробив злочинну схему заволодіння державними земельними ділянками. Директор держпідприємства звернувся з заявою до Держгеокадастру області про припинення права користування цими землями. Держгеокадастр передав ці ділянки наперед визначеним особам, які в подальшому продали їх компанії, підконтрольній організатору схеми. (Укрінформ)

■ Влучили в художній музей

ОДЕСА. – 5 листопада війська РФ завдали ракетно-дронових ударів по Одесі. Пошкоджено 32 житлових будинки, а також будівля Одеського художнього музею. В музеї пошкоджень зазнала майже половина залів. Працівники органів охорони культурної спадщини Одеської обласної військової адміністрації та Одеської міської ради працюють на місці ударів та фіксують пошкодження об'єкта, який розташовується в зоні всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. (Укрінформ)

■ Дубінський має домашній арешт

КИЇВ. – Печерський райсуд столиці обрав народному депутатові Олександру Дубінському запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту. Справа стосується організації схеми незаконного перетину кордону для чоловіків. Крім того, суд зобов'язав народного депутата носити електронний засіб контролю. Також він має здати на зберігання свій закордонний паспорт для виїзду за кордон, утриматись від спілкування з людьми, які фігурують у справі. 3 листопада СБУ та Держбюро розслідувань оголосили чинному народному депутатові підозру в організації схеми незаконного виїзду за кордон чоловіків призовного віку. Йому вдалося нелегально переправити до сусідньої країни рідного брата своєї цивільної дружини. На депутата зібрана доказова база. Йому інкримінується незаконне переправлення осіб через державний кордон. Директорові залученої громадської організації оголошена підозра за тією ж статтею. (Укрінформ)

■ Створено 13 українських фільмів

КИЇВ. – 3 початку 2023 року за підтримки Державного агентства з питань кіно створено 13 українських фільмів, у виробництві перебувають 111 проєктів, а 10 фільмів – у знімальному періоді. Українські фільми, створені за підтримки Держкіно, загалом за майже 10 місяців зібрали 282.6 млн грн. та 2,123,940 глядачів. Серед фільмів-лідерів кінопрокату – анімаційний фільм „Мавка: Лісова пісня“, фільми „Довбуш“ та „Люксембург, Люксембург“. Влітку на сайті Prozorro почала з'являтися інформація про те, що держава виділяє гроші на виробництво серіалів. Ці ініціативи розкритикували через недоцільність таких витрат в умовах війни. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Жінки вояків протестували в Москві

МОСКВА. – Жінки й родини російських вояків, які служать в Україні, провели протест 7 листопада у Москві, вимагаючи повернення домів своїх чоловіків і членів родини. Радіо Свобода повідомило, що десятки жінок взяли участь в демонстрації, яка тривала приблизно п'ять хвилин, заки поліція відгородила їх і наказала їм припинити свої дії. Учасники протесту намагалися отримати дозвіл на пікетування, але їм відмовлено. Однак, вони все ж вирішили провести протест в центрі міста на Театральній площі. Жінки й родини російських вояків нерідко виступають в соціальних мережах, вимагаючи повернення своїх чоловіків з фронтових ліній. („Newsweek“)

■ Байден просив Нетаньягу припинити бої

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден сказав репортерам 7 листопада, що днем раніше він просив ізраїльського прем'єр-міністра Беньяміна Нетаньягу припинити бої на три дні в Газі. „Ще чекаю на його відповідь“, – сказав президент. Днем раніше Б. Нетаньягу сказав, що Ізраїль міг би погодитися на тактичні малі перерви в Газі, щоб дозволити на гуманітарну допомогу або уможливити звільнення заручників, яких захопили бойовики ХАМАСу. Але Ізраїль відкинув можливість перемир'я без звільнення заручників. Після атаки ХАМАСу на південний Ізраїль 7 жовтня Ізраїль атакував Газу з повітря і на землі, і щонаочі бомби падають на Газу. („CBS News“)

■ Понад 300 американців залишили Газу

ВАШІНГТОН. – Понад 300 американців змогли покинути Газу останніми днями після інтенсивних переговорів. Про це сказав заступник радника національної безпеки Джон Файнер 5 листопада під час телепрограми новин „Обличчям до нації“. Він сказав, що „ще є певне число американців у Газі“. Державний департамент сказав, що приблизно 400 американців опинилися в Газі, яка перебуває під постійними ізраїльськими повітряними ударами, відколи бойовики ХАМАСу атакували Ізраїль 7 жовтня, спричинивши смерть понад 1,400 осіб. Тисячі демонстрантів протестували 4 листопада у Вашингтоні, вимагаючи перемир'я через зростаюче число смертей палестинців. „Руйнівні втрати цивільних глибоко турбують нас, – сказав Дж. Файнер. – Ми підняли це дуже безпосередньо і публічно, як зробили держсекретар Блінкен та інші, і приватно й безпосередньо з урядом Ізраїля. Є певні відповідальності, які кожна армія має щодо військової операції такої як ця, і вони широкі. Вони відносяться до міжнародного гуманітарного права, і ми сподіваємося що вони будуть дотримуватися“. („CBS News“)

■ Як сповільнити старіння

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – На річній конференції Американської серцевої спілки (АНА) 6 листопада була представлена аналіз, як сповільнити процес біологічного старіння. Дослідники з Колумбійського університету вказали, що може бути до п'яти років різниці між біологічним та хронологічним віком людини. Це залежить від восьми факторів: якості щоденних страв, фізична активність, куріння, сон, фізична вага, холестероль, рівень цукру у крові та тиск крові. Досі вважалося, що здоров'я серця було на 50 відс. генетичне, а 50 відс. залежало від стилю життя. Однак, ці студії натякають, що стиль життя є важливішим від генетики. („NBC News“)

■ Кремль створює противагу Кримській платформі

МОСКВА. – Кремль вирішив створити фейковий конгрес на противагу дипломатичним успіхам України щодо деокупації Криму в рамках самітів „Кримської платформи“. Про це повідомляє Центр національного спротиву. В рамках Ялтинського міжнародного економічного форуму (ЯМЕФ), який цьогоріч Кремль провів 23-24 жовтня, у Москві було проведено конгрес „Міжнародного клубу друзів Криму“ та Кримської африканської ділової ради. До участі в заході Кремлеві вдалось залучити представників з понад 40 країн світу та загальною чисельністю делегатів близько 150 осіб. (УНІАН)

Чи є розкол в керівництві України?

Заява генерала Валерія Залужного про те, що війна в Україні зайшла в глухий кут (головні тези статті В. Залужного, яка з'явилася в газеті „The Economist“ 1 листопада, читайте на стор. 3), та реакція на неї в Офісі президента свідчить про розбіжності між військовим і цивільним керівництвом України в і без того непростий для України час, пише американське видання „New York Times“.

Зокрема, заступник голови Офісу президента Ігор Жовква заявив, що твердження В. Залужного про патову ситуацію у війні з Росією „полегшує роботу агресора“ та „викликає паніку“ серед західних союзників України.

Водночас сам Володимир Зеленський відкинув заяви про те, що війна зайшла у глухий кут, і наголосив, що ситуація не є патовою.

Напередодні президент також звільнив з посади головнокомандувача Сил спеціальних операцій Віктора Хоренка, замінивши його на офіцера Сергія Лупанчука. Це звільнення відбулося без участі В. Залужного, а сам В. Хоренко, за його сло-

вами, про нього дізнався зі ЗМІ.

Газета пише, що розбіжності між Зеленським та Залужним загострилися у той час, коли Україна має проблеми і на військовому, і на дипломатичному фронті. Видання відзначає відсутність помітного прогресу та великі втрати на полі бою, а також те, що у деяких європейських столицях та серед членів Республіканської партії США зростає скептицизм щодо подальшої допомоги Україні.

Керівництво України також стурбоване тим, що увага західних союзників переключилася на конфлікт між Ізраїлем і ХАМАСом.

Політики в Україні та союзних столицях звинувачують одне одного у гальмуванні українського наступу, пише „New York Times“. Американські офіційні особи натякали, що Україна не досягає успіху, тому що розпорошує свої сили, тоді як В. Зеленський заявив, що його армія не отримала достатнього озброєння для наступу.

(Закінчення на стор. 7)

Призначено голову Місії СКУ в Україні

Президент Світового конгресу українців (СКУ) Павло Грод оголосив про призначення головою Місії СКУ в Україні відомого журналіста, громадського активіста, політика та дипломата Андрія Шевченка. Призначення відбулося з метою посилення співпраці всесвітньої української громади з українською владою, Збройними силами України, міжнародними партнерами, а також із якнайширшим українським суспільством.

А. Шевченко до вересня 2023 року працював заступником Міністра оборони, координуючи роботу в питаннях військової дипломатії, НАТО, ЕС та міжнародної військової допомоги. Раніше був Послом України в Канаді та народним депутатом України.

А. Шевченка підтримуватиме команда професіоналів в Києві, зокрема Сергій Касянчук – директор Місії СКУ в Україні з 2014 року, Оля Федюк – директор з комунікацій, Тиміш Мартиненко – старший політичний радник, Оля Доманська – координатор з комунікацій та Марія Баланович – організаційний координатор.

Місія СКУ в Україні також підтримуватиме важливу роботу ключових проектів СКУ, а саме ініція-

Голова Місії СКУ в Україні Андрій Шевченко.

тиву Unite with Ukraine на чолі з її директором Андрієм Потічним та платформу Energize Ukraine, яку очолює директор Ярема Ковалів.

СКУ

СКУ нагородив друзів України

ТОРОНТО. – Світовий конгрес українців (СКУ) нагородив найвищою нагородою організації – медалею св. Володимира – 45 представників міжнародних організацій за чотирма категоріями. У колективній номінації нагороду отримали Об'єднання українців у Польщі (відділ у Перемишлі) та Парламент Естонії. Також медалями були відзначені п'ятеро політиків та політичних – Борис Вжесневський з Канади, Марсі Каптур зі США, Полін Лайфам з Великої Британії, Христия Фріланд з Канади та Діана Варнайте з Литви. Найбільша за кількістю нагороджених – індивідуальна номінація. Загалом СКУ відзначив 35 українців та українок. Троє провідників світового українства були відзначені нагородою посмертно – Ярослав

Галик, яка очолювала Світову федерацію українських лемківських об'єднань, а також Ігор Гавдяк і Ростислав Хом'як з Української американської координаційної ради. Фінальне рішення, яке ухвалила Рада директорів СКУ, було проголошено під час XII Конгресу СКУ 22 жовтня 2023 року.

Медалю св. Володимира – найвища нагорода СКУ, якою відзначають за особливий вклад у розбудову українського життя в діаспорі й розбудову України, згідно з цілями й завданнями СКУ, та за вагомий внесок у розвиток діаспори і України.

В основі дизайну – срібна монета часів Володимира Великого. Знак виготовлений зі срібла з позолоченим золотим кільцем.

СКУ

Українці отримали соціальну допомогу

ВАРШАВА. – У Польщі у 2022 році пільгами соціальної допомоги скористалися 1.1 млн громадян України та 612 тис. українських родин. Загальна сума наданих пільг склала 364.8 млн злотих (3.1 млрд грн). Майже кожен п'ятий громадянин України, який отримав таку допомогу, проживав у Мазовецькому воєводстві з центром у Варшаві. Найменше українців, які скористалися допомогою, перебувало у Свентокшиському воєводстві на південному сході Польщі з центром у Кельце. Соціальну допомогу для громадян України у

Польщі поділяють на три категорії: одноразова грошова допомога в розмірі 300 злотих на особу (близько 2,600 грн), допомога у вигляді харчування та інші виплати.

Голова правління громадської організації „Український дім“ (Польща), експертка у сфері міграції українців до Польщі Мирослава Керик заявила, що у Польщі українці, працюючи, більше додають у бюджет країни, ніж отримують соціальної допомоги.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Нагородили лікарів та будівельників

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Лікарі міської стоматологічної поліклініки уже здійснили 14 поїздок до захисників у зоні бойових дій. Більше тисячі воїнів на Луганщині, Харківщині, Донеччині змогли полікувати зуби, завдяки сумлінній та невтомній праці стоматологів. Для цього обладнаний спеціальний медичний автомобіль. Митрополит Епіфаній разом з подякою передав тернопільським медикам нагороди за їхні старання для військових на фронті.

Тернопільська обласна військова адміністрація допомагає відбудувати зруйновані будинки постраждалим від війни людям в Архангельську, що на Херсонщині. Майстри з Тернополя вставляють нові вікна і двері, лагодять покрівлі, проводять електрику. Завдяки програмі „Пліч-о-пліч. Разом відбудуємо“, яку ініціював Президент

Володимир Труш (посередині) вручає керівникам будівельних компаній нагороди від Президента України.

України Володимир Зеленський, тернопільці уже відновили 23 зруйновані будинки, у яких можна комфортно проживати.

Начальник Тернопільської обласної військової адміністрації Володимир Труш привіз допомогу постраждалим людям. Пенсіонерка Галина розповіла, що їй не було куди втікати, і вона залишилась у своїй домівці. Був сильний обстріл, дах з хати зняло, вікна повибивало, стіни потріскали, але вона лишилася жива. Жінка зі сльозами дякує тернопільцям за допомогу, що вона далі зможе жити в своєму рідному домі.

Тернополяни відновлюють в звільненому Архангельську дитячий садочок, щоб маленькі українці змогли гратися і вчитися під мирним небом України. Президент України Володимир Зеленський нагородив відзнаками „За оборону України“ керівників будівельних компаній Тернопільщини.

Міський голова Тернополя Сергій Надал (праворуч) нагороджує лікаря-стоматолога.

Національний державний шрифт – яким йому бути?

Георгій Лук'янчук

25 жовтня в Українському кризовому медіа-центрі Громадська ініціатива #інфоВАРТА провела круглий стіл на тему „Національний державний шрифт – яким йому бути?“. В колі мистців, науковців, фахівців з дизайну та громадських діячів, котрі відомі своєю діяльністю з виборювання і творення української ідентичності, розпочалось обговорення питання надання українській абетці автентичного національного вигляду та використання її в офіційній графічній морфології і культурному обігу.

Темою обговорення стало наступна нагальна тема сьогодення в світлі триваючої російсько-української війни – припинення використання шрифтів російського походження, надання українській абетці автентичного національного вигляду, використання її в офіційній графічній морфології і культурному обігу.

В українському суспільстві жажливими подіями війни сформовано надзвичайно потужний запит на розвиток своєї національної ідентичності та усунення впливу держави-агресора в інформаційній, освітній, культурній сферах України.

„Україна, як самостійна держава, повинна володіти всіма символами державності і, перш за все, державною мовою з відповідною цій мові графічною абеткою“, – заявив лавреат Шевченківської премії (2019), автор проекту „Рутенія. Графіка української мови“, художник-графік, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України Василь Чебаник. В усіх сферах повсякдення українська мова візуально практич-

Виступає Василь Чебаник.

но не відрізняється від російської – „руський гражданскій шрифт Петра І“ знищив протягом майже 300 літ колоніалізму візуальне сприйняття України через відсутність власної графіки національної абетки. Настав час для зміни графічного зображення української мови та розробки українського національного шрифту.

Верховна Рада України плянує припинити використання шрифтів російського походження (зокрема давньослов'янського шрифту „Іжиця“ та похідних від нього) при оформленні документів і грамот.

На думку учасників круглого столу в Українській державі потрібна легковизначна конструкція літер (графем), котру можна використовувати і для друку книг, і для рукописного письма, і для плякатів або табличок державних установ. Цей шрифт має бути сучасним, але базуватися на історичних письмових та друківаних джерелах, з виразними озна-

АМЕРИКА | СВІТ

■ Росія випробувала нову балістичну ракету

МОСКВА. – Російські збройні сили оголосили 5 листопада, що вони успішно запустили міжконтинентальну балістичну ракету, яка може нести ядерні боеголовки з нового ядерного підводного судна. Міністерство оборони Росії сказало, що носій стратегічних ракет „Імператор Олександр III“ вистрілив ракету „Булава“ з підводної позиції в північній частині Білого моря, яка потрапила у ціль у далекосхідному регіоні Камчатки. Тижнем раніше президент Росії Володимир Путін підписав законопроект про скасування Росією ратифікації глибокої заборони ядерних випробувань. Москва сказала, що це було потрібне, щоб вона встановила паритет зі США. Не було ясно, коли саме відбулося це випробування. Це нове ядерне підводне судно може нести 16 ракет. ВМС Росії тепер мають три такі судна, ще одне закінчує випробування, а три інші будуються. („Military Times“)

■ Росіяни підтримують війну проти України

МОСКВА. – Центр „Левада“ оприлюднив 31 жовтня результати опитування росіян про те, чи вони підтримували б закінчення війни з Україною. Лише 34 відс. підтримували б президента Володимира Путіна, якщо він вирішив би закінчити війну та повернути окуповані території України. Однак, якщо не було б повернення територій, тоді 70 відс. підтримували б закінчення війни. Опитування також вказали, що 46 відс. росіян думають, що війна триватиме ще понад рік, а 23 відс. вважають, що вона триватиме ще від шести до 12 місяців. („The Kyiv Independent“)

■ Закликають до дальшої допомоги Україні

ЛЮЇСВІЛ, Кентакі. – Провідник республіканської меншости в Сенаті Мич МекКанел з Кентакі підсилює свої попередні заклики допомогти Україні. Виступаючи 30 жовтня в серії доповідей у Центрі ім. МекКанела в Люїсвілі, він сказав: „У цей момент потрібно діяти швидко та рішуче, щоб запобігти подальші втрати життів. Тирани, які тероризують народи України та Ізраїля, повинні відчувати наслідки за свої дії. Сенат має нагоду надати додаткову допомогу, яка точно допоможе нам це зробити“. Він назвав ХАМАС, Росію, Китай та Іран „віссю зла“. Сенатор продовжив: „Отже, це випробування не лише для України. Це є випробування для США та цілого світу, і шлях для більшої безпеки всім нам“. Серед промовців була Посол України до США Оксана Маркарова. Вона сказала, що це є „екзистенційною війною“, яка потребує подальшої підтримки від США. „Просимо постояти ще трішки довше з нами, щоб ми могли виграти, й Україна могла не лише виграти, але й бути відповіддю на так багато глобальних проблем“, – сказала вона. („Fox News“)

■ Змінюють назви птахів

ЧИКАГґО. – Американське орнітологічне товариство (AOS) оголосило 1 листопада, що десятки родів птахів у США й Канаді отримають „багатоуявні“ нові назви, які віддзеркалюватимуть їхні характеристики та природні середовища, а не імена осіб. AOS плянує замінити всі людські імена, пов'язані з назвами птахів. Цей ще не визначений публічний процес включатиме 70-80 родів птахів у США й Канаді. Ця зміна стала після багатьох років дискусій, бо критики казали, що ті особи мали прояви расизму й геноциду. Прихильники цієї зміни кажуть, що назви птахів мають бути пов'язані з самими птахами, а не особами. Комісія, яка розглядала цю справу, вирішила усунути всі імена осіб, щоб не треба було вирішувати, чи дана особа заслужила на це. Контроверсія розпочалася у 2018 році, коли студент коледжу запропонував переназвати рід птаха з центральних регіонів США, який був названий в честь відомого орнітолога Джона МекКовна, який перший ідентифікував його в 1851 році. Але Дж. МекКовн пізніше був генералом армії конфедератів у Громадянській війні. Інший рід птаха був пов'язаний з генералом Вінфілд Скотом, який хоч воював на стороні Союзу армії, але також воював проти американських індіанців. AOS плянує розпочати цей проект у 2024 році, і може в майбутньому поширити його на назви 260 родів птахів. („USA Today“)

У дзеркалі „Time“

Внутрішнє українське життя, політичне і загалом суспільне, ніколи не було однозначним, зведеним до спільного знаменника, тим більше воно не є таким тепер, у неймовірно тяжких обставинах майже дворічної війни з російськими окупантами. Тому будь-яка точка зору на чинну ситуацію викликає відому з психології двояку реакцію: наполовину наповнена склянка в одних очах сприймається напівповною, в інших очах – напівпорожньою.

Отож було б дивно, якби свіжа, датована днем 30 жовтня, стаття Саймона Шустера в „Time“ дістала одностайне схвалення чи одностайний осуд. Її автора годі запідозрити в суб'єктивності: він бездоганно орієнтується і в російських, і в українських реаліях, писав про Україну і президента Зеленського вже декілька разів, а що в цій останній його публікації наголоси змістилися від оптимістичних до тривожних, то це, на жаль, не безпідставно.

Квінтесенцію статті знаходимо просто на обкладинці, у цих словах Зеленського: „Ніхто не вірить у нашу перемогу так, як я. Ніхто“.

Нижче – сумне узагальнення: „Впродовж майже двох років Росія все ще контролює п'яту частину території України. Десятки тисяч були вбиті. Глобальна підтримка війни зменшується“. І в самому низу обкладинки, над дуже промовистим – промовисто драматичним! – фото українського президента: „Самотня боротьба Володимира Зеленського“.

„Ніхто не вірить у нашу перемогу так, як я“ – це „ніхто“ стосується керівників західних країн-партнерів України, оскільки менші темпи і обсяги цієї допомоги змушують думати, що метою Заходу є не перемога України і деокупація, а тільки захист від ворога решти української території. Тобто не виграти війну, а тільки не програти її.

Президент Зеленський, як це випливає зі статті, категорично не приймає цієї формули, не припускає жодних перемовин з агресором, жодного заморожування війни, і в цьому, як видно з подальшого тексту, розходиться з назадняцькою думкою свого оточення.

Бо все нас може непокоїти – корупція у київській владі („крадуть так, мовби завтра вже не настане“), зменшена увага до України у зв'язку з війною в Ізраїлі, залежність України від західної фінансової і збройної підтримки, але те, що читаємо в С. Шустера, не просто непокоїть, а жахає. Ось що він почув у колі найближчих до Зеленського людей: „Він обманює себе. У нас нема варіантів. Ми не виграємо. Але спробуй йому це сказати“.

Збав, Боже, Зеленського від такого оточення, якщо сам він не здатний цього зробити! Нема варіантів, це правда, тільки розуміти це „нема“ треба інакше: якщо не перемога, то знищення незалежної Української держави і фізичне винищення всіх до одного українців.

Не менше дивують у статті С. Шустера слова ним неназваного помічника президента, який береться не за свою справу, оцінюючи ситуацію на фронті таким чином: „Ми не рухаємося вперед... деякі командири почали відмовлятися від наказів наступати, навіть якщо вони надходять безпосередньо від Офісу президента“. Від Офісу? А хіба Офіс керує Збройними силами? Можливо, саме в цьому і ховається сьогодні найбільша небезпека для України – у втручання некомпетентних, без відповідних повноважень людей в керування ходом війни.

Швидше за все, люди з „пулу“ Зеленського або не чекали, що С. Шустер їх зачитує, або чекали компліментарної статті. Саме тому Єрмаків радник Михайло Подоляк назвав Шустера „суб'єктивним автором“. Саме тому Андрій Єрмак, очікуючи вигідних для себе оцінок, ще не прочитавши статті, порекомендував у Telegram усім прочитати її, а коли прочитав сам, то негайно видалив цей свій пост.

Насправді нічого суб'єктивного. Американський журналіст просто віддзеркалив українську актуальну дійсність.

Так, вона, ця дійсність, позначена вже не такою безмежною вірою у швидку перемогу над російським агресором, як це було в перші тижні і місяці війни. І атмосфера інша, бо й світ довкола України змінюється ледве не щодня. Не може змінитися тільки мотивація українців у війні з їхнім смертельним ворогом.

Чи це дзеркало, журнал „Time“, є повною мірою незаангажоване, і яку ціль переслідувала стаття С. Шустера, довідаємося дуже скоро, оскільки, за логікою речей, неодмінно з'являться нові публікації на цю тему, й вони розкриють перед нами те, що сьогодні залишається за лаштунками. Проте й ця дещо незграбна за побудовою й аргументами стаття може допомогти справі – „допомогти, – як пише відомий політично-економічний експерт Сергій Фурса, – як в Києві, щоб усвідомити помилки, так і в Вашингтоні, де знов може подіяти емоція – може, останній раз. Коли американське суспільство знов відчує, що загроза справжня. Згадає про біль українського народу, уособленням якого для багатьох американців досі є образ президента Зеленського. І відчує самотність України і її провідників. Емпатія в західному світі – все ще вагомий чинник“.

ІСТОРІЯ

Пора поговорити про гірке минуле

Зі спогадів Степана Чебеняка родом з Улюча.

Степан Чебеняк народився 5 червня 1932 року в селі Улючі, що над Сяном. Його батьками були Михайло і Анна Полянські. Чебеняк пише, що його дід Петро Чебеняк походить з села Кінське, що за Сяном. Тому його сім'я мала прізвище в Улючі „кінщани“. Дід одружився з його бабусею Пелагією, яка тоді була вдовою, але була власницею, по своїх батьках, водяного млина, що на ріці Борівниці.

На початку Другої світової війни з'явилося на велосипедах, автомашинах, навіть на конях німецьке військо. Коли німці минули село і пішли далі на схід, спокою недовго було. 1939 року до Улюча прийшли москалі, скликали збори і покликали сільську владу, де ведучу ролу відігравали поляк – Михайло Бахорський, жид Госкель і українець Михайло Міх.

Панський двір зайняла військова пригранична застава. У той час на ріці Сян був створений кордон між СРСР і Німеччиною.

Коли в село прийшли москалі, то почали творити колгосп. Люди почали протестувати.

С. Чебеняк пише: „Мій батько перед війною відремонтував старий водяний млин, який був власністю родини від кількох поколінь. При ньому збудував тартак, в якому була машина, що виготовляла гонти. В млині була машина для дроблення крупи з проса і ячменю. Наша сім'я була в небезпеці. Мій батько був свідомим, начитаним і добре знав, що вони, тобто совіти, робили і роблять з більш багатими людьми в Україні. Військо, яке розмішувалося в селі, складалося в більшості із мешканців середньоазійських республік, лишень офіцери були слов'янами. Так батько запросив до своєї хати одного з лейтенантів і запитав: „Що робити, щоб мене не вивезли в Сибір?“ Той офіцер, який був родом десь з-під Києва сказав до батька: „Ти перший запишися у колгосп“. Батько так і зробив, та ще й віддав тартак і млин до колгоспу. Від того дня вже колгоспники почали обслуговувати млин і тартак.“

У селі люди з плачем віддавали у колгосп не тільки машини і знаряддя, але і коней, худобу чи свиней. Як центр колгоспу було обрано господарські будинки і плебанію пароха церкви о. Солтикевича. Сам о. Солтикевич переїхав на німецьку

сторону, а коли вдруге прийшов німецький фронт до Улюча, повернувся з ним. Помер в Улючі і похоронений біля церкви під покровом Вознесіння Христового, що на горі Дубник в Улючі.

З приходом радянської влади до села люди в хатах майже нічого свого вже не мали. У половині 1940 року прийшов до нашого дому посланець із сільради з повідомленням до батька, що тато має прийти до пограничної застави. Батько сказав тому посланцю, що він не прийде, бо хворий. Через годину прийшли у нашу хату Бахорський і Госкель. Коли побачили батька у ліжку, то запитали, що йому. Тато сказав їм, що дуже слабо себе почуває. Так вони і відійшли.

Мій батько пролежав у ліжку до 22 червня 1941 року. Коли над улюцьким небом заревіли німецькі літаки, батько встав з ліжка і пішов у центр села, де була крамниця кооперативу. Там він зустрів знайомих односельчан і дізнався, що весь час, коли він лежав у ліжку, наша хата була під оглядом, чи тато не буде пробувати тікати за Сян, до німців.

І так настала німецька окупація. Бахорський утік до Львова і там пережив війну. Госкель був спійманий у своїй хаті. Німці його розстріляли. Міх вважав, що він тепер серед своїх, однак польська поліція, яка тепер служила німцям, забрала його і всіх інших, які були членами радянської влади. Всі вони були вивезені у концтабір в Освенцімі (Аушвіц) і там загинули.

Німці забрали майно з колгоспів. Народ залишився майже без хліба. В селі настав голод. Тоді померло багато улючан.

Десь на переломі 1941 і 1942 років в село прийшла поліція з Дидні і всіх селян жидівського походження збрала в одне місце і далі погнала їх через Борівницю до Перемишля. Тартак і млин були орендовані німецькою владою. Ця влада заборонила молоти зерно і різати дерево. Почалися лапанки молодих людей на вивіз до Німеччини на примусові роботи. І так воно було аж до 1944 року, коли то вдруге побачив я червоноармійців, які йшли „на Берлін“.

Тепер в селі почала організовуватися влада Польської Народної

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Пора поговорити...

(Закінчення зі стор. 6)

Республіки. Тоді солтисом став двоюрідний брат моєї мами Микола Полянський, якого невдовзі застрілили у його власній хаті. Другим солтисом Улюча у ті часи став українець Шляхтич. Він був рідним братом мого діда Михайла. Його, коли повертався з наради в Дидні, спіймали і повісили біля рідної хати воїни УПА. Над тілом була картка „За зраду України“. І так знов у селі настав хаос...

Але в Улючі надалі діяла школа. Її директором був Йосип Ёнкала. Пригадую собі також вчителя Марка Петрущак. В час німецької окупації німці хотіли взяти його до дивізії „Галичина“, але він втік. Потім, коли в селі діяла УПА, також хотіли взяти його до партизанки. Він не пішов. Скривався перед ними.

Влітку 1945 року з-за Сяну прийшла польська банда і спалила цілий присілок Улюча – Крайники. Люди, які не змогли втекти, були мордовані, розстрілювані, а були й випадки, що спалені живі разом з їх хатами і майном.

Далі С. Чебеняк вертає думками до села Борівниця, яке сусідувало з Улючем. Земля там погана і мешканці села жили з ремесла, були кравцями, шевцями, склярами. Ці послуги несли на околишні села і це давало їм можливість прожитку. І хоч це було польське село, то майже всі володіли польською і українською мовами. Поляки вінчалися з українками з сусідніх сіл і всі жили мирно, по-божому. Так було до часу, коли прийшов до Борівниці, десть з Волині комендант Котвицький, якого звали „Сліпий“, бо він десть там на Волині втратив око. І відтоді в Улючі і в околишніх селах настало справжнє пекло. Він зорганізував у Борівниці бойвку псевдо самооборони, до якої покликав всіх від малої дитини до дідусів. Сам одружився з українкою. Власне він організував напади на українські околишні села.

У той час на нашій території ще не було організованих сотень УПА. Все-таки діяла у нас організація самооборони. Пам'ятаю, як перед ночами виставлялися варти, завданням яких було пильнувати села і остерігати перед тим, як наближалася якась банда. Дорослі люди з самооборони говорили між собою про те, що діялося в околиці.

Люди з Улюча, Грушівки, Поруб, Яблониці, Жагутина, Липи і Брижави задумали вислати заклик до мешканців Борівниці, щоб ті закінчили

збройні і грабункові наступи на околишні села. Таких закликів-остережень було вручено їм три. Зі сторони борівничан не було на них жодної реакції, бо комендант Сліпий сказав своїм не реагувати на жодні заклики. Тоді наші люди з нагаданих сіл вирішили, що зліквідують це вороже село Борівницю.

У березні 1945 року вони оточили село і почали підпалювати одну за одною хати. Борівницька самооборона стала до бою. Горіли хати, стайні і стодоли, збіжжя і худоба. Селом нісся страшний сморід. Борівничани зі зброєю увійшли у мурований костел і з нього почали стріляти у нападників, тобто наших селян. Селяни з розташувалися на цвинтарі, що біля костела. Командуючий наступом запитав присутніх, чи є між ними доброволець, який погодиться піти з гранатою і кине її під міст, що біля костела. Виконати завдання зголосився син Івана Демчака, що разом з батьком був на тій акції. Він поповз вгору річки, а його палець весь час був на спуску карабіна. Один з поляків, що були під мостом, побачив хлопця і стрілив в нього так, що куля потрапила у саме чоло. Коли батько юнака довідався, що його син вбитий, взяв карабін і побіг поміж борівницьких хат і почав наосліп стріляти. У тій акції з цивільного населення ніхто не загинув. Загинули ті, в яких була зброя. Також з боку УПА загинуло кількох хлопців. Десть біля вечора прийшла з Борівниці велика кількість людей (переважно жінки і діти). Улючани дали їм допомогу і нічліг, а ранком всі вони пішли до Вітрилова, що за Сяном. Друга група зі спаленого села Борівниця пішла в напрямку Перемишля. Як мені відомо, після операції „Вісла“ всі вони оселилися в багатому селі Поздзяч, що біля Медики, в хатах українців, яких було насильно викинуто з рідних земель.

По кількох десятках років С. Чебеняк заїхав до Поздзяча. Там жив його тесть, який відкупив від одного з борівничан муровану хату і повернувся на батьківські землі. Тоді мав він нагоду поговорити з тими людьми про гірке минуле. Люди родом з Борівниці добре знали батька Степана, бо в мирні часи привозили зерно молоти в його млині. Ті ж борівничани запитали в Степана: „Чи ми не могли жити мирно опісля війни так, як жили перед війною?“ Степан сказав їм: „Так. Могли ми жити мирно і думаю, що і так ми б жили, коли б ви тоді не слухали того свого коменданта Сліпого“.

Василь Шляхтич
Польща

Nestle підтримує...

(Закінчення зі стор. 2)

500 млн дол. податків. Однак Nestle вирішила не оприлюднювати свою фінансову інформацію за 2022 рік, швидше за все, побоюючись міжнародного тиску.

У квітні 2023 року керівництво „Нестле Росія“ звернулося до Мінфіну з проханням вжити необхідних заходів для обмеження відкритого доступу до операційних результатів і фінансової звітності дочірніх компаній компанії. Метою такого кроку, ймовірно, є уникнення накладення санкцій на дочірні компанії Nestle, зазначили в НАЗК.

За даними Київської школи економіки, минулого року Nestle отримала

2.8 млрд дол. доходу в Росії, що зробило її однією з найбільших прибуткових компаній у країні, де вона продовжує керувати сімома фабриками та налічує 7,000 працівників.

Nestle – це одна швидко розвиваюча компанія споживчих товарів, яка не виконує своїх обіцянок скоротити масштаби, посилюючись на важливість своєї продукції та добробут співробітників. Уряди повинні втрутитися та вийти за межі дотримання санкцій, щоб роз'яснити очікувані стандарти корпоративної поведінки, щоб зупинити зловживання аргументом важливості найбільшими та найприбутковішими у світі компаніями повсякденного попиту, такими як Unilever, PepsiCo, Mars, Mondelez, P&G та Nestle.

Business for Ukraine

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Фундація запрошує на благодійні заходи

Фундація Києво-Могилянської академії в Америці запрошує до участі у благодійних подіях „Академія перемог“ для підтримки Ветеранського ресурсного центру Києво-Могилянської Академії. Цей проєкт містить різні напрями роботи, включно з інноваційними навчальними програмами, психологічною підтримкою, поверненням ветеранів до активного професійного і соціального життя.

Києво-Могилянський Центр психічного здоров'я та психосоціального супроводу, з відповідними регіональними центрами й активними проєктами психологічної допомоги у Донецькій, Луганській, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій областях та Києві, був заснований і почав працювати з ветеранами та іншими соціальними групами українців, вражених війною, починаючи з 2015 року. Після звільнення Бучі Києво-Могилянська Академія відкрила такий центр у місті.

У грудні 2023 року відбудуться три важливих заходи:

1 грудня – перший благодійний

бенкет в Університеті Каліфорнії, Берклі (University of California, Berkeley). Берклі – один з найпрестижніших університетів США, заснований 1868 року.

3 грудня – другий благодійний бенкет в Українському культурному центрі Лос-Анджелесу.

9 грудня – третій благодійний захід у Чикаго, в Українському інституті модерного мистецтва.

Головними гостями-доповідачами будуть випускники Києво-Могилянської академії: Юрій Городніченко – президент ради директорів Фундації Києво-Могилянської академії в Америці; Тарас Лукачук – засновник благодійної Києво-Могилянської фундації (Київ 2023) та викладацьких стипендій для викладачів факультету економіки та катедри англійської мови; Олександр Костюк – директор інформаційно-обчислювального центру Києво-Могилянської академії, командир взводу Сил територіальної оборони, лейтенант ЗСУ.

Марія Климчак,
директор програм Фундації Києво-Могилянської академії в Америці.

Дякую за вашу працю

Я хочу щиро подякувати Вам, пане Левко Хмельковський, за дозвіл написати про просту Іру з Рівного в газеті, яка має таку символічну назву, та ще й в Америці. Про Вас трохи більше дізналася від Руслана... неймовірна Ви людина, початок життя якої, схожий на мій... теж була в інтернаті, бо рано втратила батьків. Всього в житті добилося сама, було на просто, мала ще менших дві сестри та брата. На сьогодні втратила ще й чоловіка. Хотіла б мати ваші книги, при нагоді, маю такі сподівання, обов'язково їх прочитати. Хоч я і

народилася в 1975, але Бог дав мені складні випробування, я їх долаю і сама не знаю, де беру сили ще на щось, окрім просто жити. Багато писати не буду, хочу вам подякувати і вклонитись доземно за ту працю вашого не простого життя там, далеко від Батьківщини. Роблю, що можу задля перемоги, мотивую інших, по іншому не маю права. Маю за честь (хоч і через соціальні мережі) бути знайомою з вами.

Дякую, з повагою

Іра Кухарчук
Рівне

Чи є розкол...

(Закінчення зі стор. 4)

Чутки про напругу між президентом і командувачем збройних сил щодо стратегії та командних призначень ходили в Києві вже більше року, але раніше не виливались у публічні суперечки. Тепер же приводом для них стала стаття Залужного в журналі „The Economist“, в якій він стверджував, що подальший прогрес України є малоімовірним, якщо вона не отримає більш досконалу зброю.

І хоча В. Залужний прямо не припускав, що Україна може програти війну, і вказав, що Росія також не досягла істотного прогресу, він зазначив, що обидві сторони опинилися у „патовій ситуації“ на полі бою, для виходу з якої Україна повинна зокрема отримати перевагу в повітрі.

Натомість Ігор Жовква зазначив, що зауваження генерала можуть відображати „дуже глибокий стратегічний план“, але ризикують завдати шкоди військовим зусиллям України.

„New York Times“ цитує професора порівняльної політології Національного університету „Києво-Могилянська академія“ Олексія Гараня, який вважає, що публічне висвітлення

суперечки було не стільки політичним, скільки прагматичним, оскільки наголошувало на комунікаційній стратегії президента під час війни.

Він додав, що помічники Зеленського можуть бути стурбовані тим, що не надто оптимістичні висновки генерала Залужного відібувають бажання деяких союзників надавати військову допомогу Україні.

Видання також зазначає, що рішення Зеленського звільнити командувача ССО викликало подив, оскільки генерал Хоренко досяг деяких успіхів в ударах у тилу ворога, включно з ударами по кораблях та інфраструктурі російської Чорноморської флотії в Криму та по цілях усе-редині Росії.

Американські військові офіцери, які працювали з генералом Хоренком, були здивовані новиною про його усунення та казали про тісні та ефективні робочі стосунки з ним, пише „New York Times“.

Також видання цитує членкиню парламентського Комітету з питань оборони та розвідки України Соломію Бобровську, яка заявила, що звільнення Хоренка є потенційно руйнівним політичним втручанням у військове керівництво.

“BBC News Україна”

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

32-ий Крайовий з'їзд Організації оборони Лемківщини в Америці

Діана Райлі

СТЕМФОРД. – 28 жовтня Організація оборони Лемківщини в Америці (ООЛ) провела 32-ий Крайовий з'їзд в приміщеннях Семінарії св. Василя та Стенфордської Української католицької єпархії. Захід продовжує 90 років діяльності ООЛ, чий корінь сягає вересня 1933 року, коли група лемків зібралася в Нью-Йорку, щоб створити комітет для надання матеріальної допомоги своїй батьківщині. Цей комітет перетворився на ООЛ, який з того часу проводив гуманітарну, культурну та освітню роботу для підтримки корінних мешканців Лемківщини, розташованої на території сучасної південно-східної Польщі, та їхніх нащадків по

всьому світу.

З'їзд ООЛ розпочався з привітання Президента ООЛ Марка Гованського делегатів та гостей, серед яких о. д-р Богдан Прах – колишній ректор і теперішній віце-президент Українського католицького університету (УКУ) у Львові, Наталія Климівська – проректорка з розвитку та комунікацій УКУ; Ольга Зарічинська – представниця Фондації УКУ та о. Богдан Тимчишин – ректор Семінарії св. Василя. М. Гованський хвилиною мовчання вшанував тих, хто помер протягом останніх трьох років, зокрема Ярославу Галик – колишнього президента Світової федерації українських лемківських об'єднань, Стефана Косцюлека – колишнього фінансового референта ООЛ і Воло-

Делегати 32-го Крайового з'їзду ООЛ. (Фото: Юлія Вислоцька)

димира Уздейчика – колишнього члена 2-го відділу ООЛ.

М. Гованський передав проведення з'їзду обраній президії на чолі з головою Петром Косцюлеком, заступником голови Томою Пизом і секретарем Богданом Киктою.

Наради з'їзду зосереджувалися над звітами про стан роботи ООЛ за останні три роки, представлені членами Крайової управи та головами відділів ООЛ. Досягнення, які слід відзначити, незважаючи на обмеження, накладені ковідом, включали підтримку та збір коштів для українських військових та біженців; еволюцію друкованого органу ООЛ – часопису „Лемківщина“ – в електронний формат; інавгурацію стипендійного фонду ООЛ; відновлення Українсь-

кого лемківського музею; участь членів ООЛ у Світовій федерації українських лемківських об'єднань, у тому числі на міжнародному конгресі 2022 року в Сербії; фінансування ремонту церков і надгробків на Лемківщині. Під час робочих сесій учасники також обговорювали шляхи збільшення кількості членів, покращення взаємодії з існуючими членами та посилення діяльності ООЛ, наприклад, через створення комітету для музею та щорічної Лемківської ватри.

Відбулися вибори Крайової управи ООЛ в Америці, в результаті яких були обрані:

Екзекутива: голова – М. Гованський, перший заступник голови –

(Закінчення на стор. 16)

Марко Гованський (справа) звітує під час Крайового з'їзду ООЛ.

EFFECTIVE 09/13/2023

ВАШІ ПЕНСІЙНІ ПЛАНИ СТАЮТЬ ЩОРАЗ КРАЩИМИ

MYGA

MULTI-YEAR GUARANTEED RATE

НОВИНКА

5-РІЧНИЙ ПЛАН

5.25%

3-РІЧНИЙ ПЛАН

4.75%

Чудові відсоткові ставки, на котрі ви можете покладатися...

УНСоюз є для Вас!

ДОВГОСТРОКОВІ АНУЇТЕТИ

5.50%*

5-РІЧНИЙ ПЛАН

ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

5.75%*

7-РІЧНИЙ ПЛАН

ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

8.00%*

9-РІЧНИЙ ПЛАН

* ОБЛІКОВА СТАВКА НА ПЕРШИЙ РІК

ГАРАНТОВАНА МІНІМАЛЬНА ОБЛІКОВА СТАВКА – 2%.
ОБЛІКОВІ СТАВКИ МОЖУТЬ БУТИ ЗМІНЕНІ.
ДОСТУПНІ НЕ В УСІХ ШТАТАХ.

ЗА УКРАЇНУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Акція „Будь голосом наших полонених“

Акція „Будь голосом наших полонених“ на Софіївській площі. (Фото: Укрінформ)

КИЇВ. – На Софіївській площі відбулася акція „Будь голосом наших полонених. Твоє мовчання їх вбиває“, що мала на меті нагадати українцям про бійців батальйону „Азов“, які півтора року перебувають російському полоні. Організаторка акції та родичка полоненого Олександра Ряба зазначила: „Протягом чотирьох місяців не було обмінів військовополоненими, де б були азовці, та вже понад 500 днів рідні чекають на прізвище в обмінних списках“.

На акцію зібралися понад 50 активістів – батьки, сестри, діти та побратими полонених азовців. Вони стояли на Софіївській площі, тримаючи плякати із написами „Поверніть сина з полону!“, „Наші рідні другий рік у полоні – там, де немає завтра!“, „Не мовчи. Мовчання вбиває!“, „Азов. Не дайте світові забути їх!“, „Мій син –

моє життя. Поверніть сина з полону!“. 20 травня 2022 року гарнізон у Маріуполі вийшов у почесний полон заради порятунку поранених і гідного поховання тих, хто загинув на „Азовсталі“.

Частина захисників уже повернулася додому, але понад 1,900 залишаються в російському полоні, з них близько 700 бійців полку „Азов“. Щоб нагадати про те, що захисники „Азовсталі“ перебувають у ворожому полоні вже понад 500 днів, небайдужі у 20 містах Європи та світу провели масштабні маніфестації у містах Франції, Польщі, Італії, Великої Британії, Чехії, Швеції, Туреччини, Канади, Австрії, Грузії, Латвії, Еспанії, Австралії, Німеччини, Молдови та кількох штатах США.

Укрінформ

Таланти живуть і працюють в Україні

Анатолію Горбівненку і Людмилі Скороход (крайня справа) дарує власні картини Ніна Корсунь – знана в Смілі художниця, майстриня прозового й поетичного слова, керівник дитячої образотворчої студії „Перлина“.

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – На творчому вечорі поета Анатолія Горбівненка з нагоди його 70-річчя в редакції газети „Сміла“ слово мала директор комунального підприємства „Медіа-центр“ Людмила Скороход, авторка оповідань, нарисів, краєзнавчих розслідувань, упорядниці великої кількості книг. Упорядкована нею збірка „Сміливі зі Сміли“

відзначена обласною краєзнавчою премією ім. Михайла Максимовича. Л. Скороход ще й авторка цікавої п'єси „Сюрприз“.

Син її Олександр, який зараз мешкає в Америці, науковець, випускник Києво-Могилянської академії, ультрамаратонець, популяризатор здорового способу життя і спорту, блогер. Займається карате, китайськими

(Закінчення на стор. 16)

Відбувся кінофестиваль „Молодість“

Учасники Київського міжнародного кінофестивалю „Молодість“

КИЇВ. – Гран-прі „Скіфський олень“ 52-го Київського міжнародного кінофестивалю „Молодість“ і премію 5,000 дол. отримав повнометражний дебютний фільм „Дальва“ режисерки Еманюель Ніко (Франція, Бельгія) про малолітню жертву розбещення.

Найкращим повнометражним фільмом міжнародного конкурсу було визнано картину про кохання двох ув'язнених підлітків „Втрачений рай“ Зено Гратона (Бельгія, Франція). Найкращим студентським фільмом повнометражного конкурсу визнано стрічку Алли Савицької „Tutti“ про знаменитий київський хор „Щедрик“. Перемогу в національному короткометражному конкурсі здобув архів-

ний документальний фільм „Анкета“ Наталії Ільчук. Спеціальні відзнаки від журі національного конкурсу отримали фільми „Там, де він ступав“ Єгора Гармаша та „Войси з Бахмута“ Ігора Бабаєва. Переможцем конкурсу документальних повнометражних дебютів став фільм Лесі Кордоненко „Переступаючи кордони“ (Швейцарія). Найкращим фільмом за результатами глядацького голосування „Молодості“ став фільм „Tutti“ А. Савицької. Нагороду „Скіфський олень“ за вагомий внесок в український кінематограф отримала кінознавиця, професорка Оксана Мусієнко.

Укрінформ

Гідропарк „Сопільче“

Краєвиди парку на світлинах Оксани Кульчицької.

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У краєзнавчому музеї відкрилася виставка світлин „Симфонія води поміж паркових алей“, присвячена 40-й річниці гідропарку „Сопільче“. На фотографіях показано краєвиди та архітектурну красу парку від років заснування до теперішніх часів. Парк займає площу понад 60 гектарів. Колись тут була пустка, але поступово тернополяни своїм руками створили неповторну красу, гармонійно поєднали природний ландшафт із дизайнерським. Парк межує з річкою, красується ставками з чистою водою та потічками.

Старша наукова співробітниця музею Леся Сута розповідає, що під охороною є гідрологічна пам'ятка

природи місцевого значення „Тернопільські джерела“. Тут є лікарські, рідкісні та екзотичні рослини. У 2017 році на алеї „Файне місто Тернопіль“ було висаджено найдовшу катальпову алею в Україні. Батьківщиною квітучих дерев є регіони Північної Америки, Карибів, Східної Азії. У створеному зоокуточку проживають тварини і птахи.

На одному острові змонтоване фортечне містечко із кам'яними вежами і мурами доби козацтва. Також у парку є дерев'яні скульптури відомих майстрів Івана Мердака та Юрія Плєсюка. На головній алеї парку у 2021 році до дня Державного прапора України встановлено найбільший в області флагшток із українським прапором.

Kyiv-Mohyla Academy and Kyiv-Mohyla Foundation of America
cordially invites you to support

KYIV-MOHYLA VETERANS RESOURCE CENTER

FOR EDUCATION AND TRANSITION TO CIVILIAN LIFE

Oleksandr Kostyuk

Taras Lukachuk

Yuriy Gorodnichenko

TRIODA

VovaZil'vova

BERKELEY, CA

December 1 at 6:00 pm
University of California, Berkeley,
The Berkeley Faculty Club
1 Minor Lane MC6050
Admission is free
Donations welcomed

LOS ANGELES, CA

December 3 at 1:00 pm
Ukrainian Culture Center
4315 Melrose Avenue
Los Angeles, CA 90029
Admission - USD\$100.00
Donations welcomed

CHICAGO, IL

December 9 at 6:30 pm
Ukrainian Institute of Modern Art
2320 W Chicago Ave
Chicago, IL 60622
Admission - USD\$100.00
Donations welcomed

FOR MORE INFORMATION

SCAN

Kyiv-Mohyla Foundation of America is a 501(c)(3) nonprofit organization.
All donations are tax-deductible.

For information: mail@kmfoundation.org Tel. 312-882-0104

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Молодь СУМ відтворила Майдан 2013 року

Христина Долинюк

ЕЛЕНВІЛ, Нью-Йорк. – 3 нагоди 10-річчя початку Євромайдану в Києві 28 жовтня на оселі Спільки української молоді (СУМ) відбулася зустріч 22 юнаків та юначок з семи різних відділів, які взяли участь у цілоденній прогулянці, де відтворили Майдан 2013 року на головній площі оселі.

Відповідно з традиціями Майдану та під сумівським гаслом „Бог і Україна“, відзначення почалося молитвою та Національним гімном України. Після відкриття юнацтво вислухало гутірку голови Робочої групи для старшого юнацтва при Крайовій

виховній раді Христини Долинюк, яка розповіла як Євромайдан почався мирним протестом проти уряду, а протягом трьох місяців перетворився на Революцію гідності та закінчився трагічним вбивством „Небесної сотні“.

Після головної гутірки молодь відвідувала станції, де вони глибше дізнавалися про різних учасників Майдану. При каплиці о. Іван Кащак, парох церкви Святої Тройці у Кергонксоні, говорив про ролі священників на Майдані та про самовизначення людей. При лікарні Олена Мамушкін, виховниця з відділу Бавнд Брук, говорила про ролі медиків та про необхідні речі для першої допомоги.

Учасники зустрічі на оселі Спільки української молоді.

Юнацтво слухає гутірку про Євромайдан.

При польовій кухні діти почули гутірку Тані Прятки зі Стенфорду про український борщ, котрий ЮНЕСКО визнав минулого року частиною нематеріальної людської спадщини. Була можливість після гутірки спільно приготувати борщ на відкритому вогні.

Після обіду на Майдані виступила голова Крайової виховної ради Христя Бабяк-Бігун та довголітній виховник Влодко Зарицький з осередку Нью-Йорк, котрі розповіли про свої особисті пережиття, коли були на Майдані Незалежності наприкінці 2013 року. Також виступив друг Юрій Микитин, організаційний Крайової управи СУМ Америки, котрий пояснив структуру та кліти-

ни народної Самооборони на Майдані. Протягом дня лунала музика різних популярних артистів, котрі виступали на сцені Майдану від листопада 2013 до лютого 2014 року.

Діти з різних відділів відновили знайомство та спілкувалися. Для деякого це була перша можливість бачитись після літніх таборів. Коли вже смеркало, юнацтво зібралося на святковий вогник та відтворило славу акцію майданівців, де вони своїми ліхтариками освітили Майдан під час співання українського гімну.

Опісля молодь, виховники та батьки співали стрілецькі, повстанські та сумівські пісні. Закінчився день традиційною сумівською молитвою „Ніч вже йде“.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

ВПЕРШЕ КУПУЄТЕ БУДИНОК?

Відсоткові ставки від:

6.122% APR*

*на кредити з фіксованою ставкою

10% ПЕРШИЙ ВНЕСОК—No PMI

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 10/18/2023 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. Must be 1-2 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фільм „Провідник „Волох“ виходить на екран

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. – В кінотеатрі „WoodMall Cinema“ відбулися презентація та прем'єрний показ короткометражного документального фільму „Провідник Волох. З історії боротьби ОУН-УПА на Поділлі“.

Створили фільм Хмельницький обласний літературний музей і туристично-краєзнавчий центр управління культури і туризму Дунаєвецької міської ради. Режисер і автор сценарію – директор Хмельницького обласного літературного музею Василь Горбатюк. Оператор і режисер монтажу – Андрій Гришук. Композитор – Іван Пустовий. Продюсер – Ігор Хитрюк, керівник туристично-краєзнавчого центру управління культури і туризму Дунаєвецької міської ради. Він же й виконував головну роль – провідника „Волоха“.

Документальна стрічка розповідає про життя і бойову діяльність Петра Щербатого – керівника Дунаєвецького надрайонного проводу ОУН. Він вів боротьбу проти німецьких і московських окупантів у 1941-1945 роках.

П. Щербатий народився 1913 року в селі Заміхів поблизу Нової Ушиці, а до початку німецько-радянської війни працював учителем української мови й літератури у школі села Зеленче на Дунаєвеччині. Це село та сусідні Нестерівці й хутір Косилів і стали центром діяльності повстанців ОУН-УПА під керівництвом провідника „Волоха“. П. Щербатий загинув 14 лютого 1945 року поблизу села Іванків Скала-Подільського району Тернопільської області. Разом з бойовими побрати-

Під час фільмування. Зліва стоїть сценарист і режисер фільму Василь Горбатюк.

мами похований у цьому селі.

Фільмування відбувалися на території Хмельницької і Тернопільської областей. Фільм створено на основі архівних матеріалів, спогадів родичів П. Щербатого з використанням ігрових сцен. Акторами в ігрових сценах виступали аматори – учні та вчителі місцевих шкіл, інші мешканці громади.

Фільм знятий за фінансової, матеріальної й організаційної підтримки благодійників – місцевих органів влади, підприємців, мешканців гро-

мади, родичів П. Щербатого. Тривалість фільму – 30 хвилин, але робота над його створенням зайняла близько року. „Провідник „Волох“ став ніби народним фільмом.

Презентації й покази фільму відбудуться в Дунаївцях та в селах, пов'язаних з діяльністю П. Щербатого і причетних до процесу зйомок на Хмельниччині і Тернопіллі.

Людмила Данилюк,
заступниця директора
Хмельницького обласного
літературного музею

Кадр з фільму – повстанська сім'я.

Черкаським ветеранам передали спецавто

Черкаським ветеранам передають спецавтомобіль. (Фото: novadoba)

ЧЕРКАСИ. – На стадіоні „Черкаси-Арена“ ветеранам російсько-української війни передали мікроавтобус, пристосований для перевезення воїнів, які отримали ушкодження і проходять фізкультурно-спортивну реабілітацію на спортивних майданчиках спортивного клубу „Дніпро“. Про це у своєму телеграм-каналі повідомив міський голова Черкас Анатолій Бондаренко. Авто має спеціальний підйомник та інше обладнання, яке дозволяє комфортно

перевозити людей із травмами опорно-рухового апарату. „Ми пам'ятаємо про наших героїв, які боронять нашу країну від російської агресії, робимо все можливе, щоб підтримати наших військових і допомогти їм повернутися до повноцінного життя“, – зазначив Бондаренко. Кошти на придбання авто зібрали під час проведення благодійного футбольного змагання між командами влади та бізнесу, який відбувся в жовтні.

Нова доба

Благодійний концерт в Смілі

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 4 листопада в міському Будинку культури відбувся благодійний концерт відомого українського військовослужбовця, лідера рок-гурту „Тінь Сонця“. Розпочав він його піснею „Ой, у лузі червона калина“, яка вважається народною, хоча написана на початку 1914 року в Галичині Степаном Чарнецьким.

Понад дві години співак тримав увагу повної залі не лише гучною рок-музикою чи танцями дівчат, а й змістовною розмовою. Цим виступом він продовжив збір на підтримку 130-го батальйону територіальної оборони, в якому служить мінометником.

На концерті захисник згадав загиблого побратима Юрія Руфа та організований ним фестиваль нескореної нації „Холодний Яр“. Тому виконання пісні „Новий світанок“ було подароване саме йому. Далі звучала оптимістична композиція „Тримайся,

Виступає Сергій Василюк. (Фото: Олександр Вівчарик)

Козак!”

Був авкціон, на якому розіграли струну, що порвалася саме під час виконання бажаної пісні. За неї віддали 2,500 грн. Загалом під час концерту було зібрано 44 тис. грн. на поліпшення матеріально-технічного забезпечення 130-го батальйону.

Продовжено...

(Закінчення зі стор. 1)

нун на місці 8 листопада внаслідок вибуху автомобіля.

Українські військові ліквідували трьох штабних офіцерів повітряно-десантних військ Росії. Вони загинули під час удару по скупченню окупантів та їхньої техніки на Арабатській стрілці Херсонщини, коли 1 листопада ракети поцілили у пансіонат „Юний“ і „Блакитне полум'я“ в селі Стрілковому. Ліквідовані пол-

ковники Вадим Добряков, Олексій Коблов, Олександр Галкин.

Практично щодня для кожного підрозділу Сил оборони України потрібно щонайменше 10 дронів для виконання завдань, сказав військовий експерт Антон Міхненко.

Він зазначив, що на виробництві безпілотників зосереджена оборона на промисловість, тому що великий попит. Поява у Сил оборони дронів спочатку була волонтерським проектом, а зараз вже йдеться про серійне виробництво державою.

Мілітарний портал, Укрінформ

Selfreliance
Federal Credit Union

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ

ВСІ НАШІ ФІЛІЇ БУДУТЬ ЗАКРИТІ:

У зв'язку з оновленням нашої банківської системи
ви тимчасово НЕ МАТИМЕТЕ доступу до:

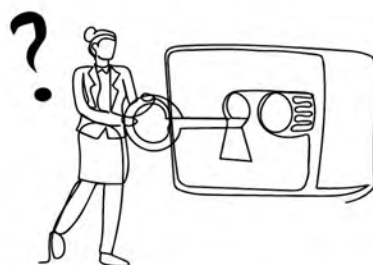

Надання послуг у філіях та цифрового банкінгу

Протягом цих трьох днів всі наші філії будуть закриті, а також ви не матимете доступу до свого цифрового банкінгу, включаючи банківські та Zelle® перекази.

Проте, це ніяк не вплине на ваші автоматичні платежі, які були заплановані на цей період.

Ми радимо запланувати банківські (SWIFT) та Zelle® перекази до 1 грудня.

Сейфові скриньки

будуть недоступні для членів протягом цього періоду.

Ми радимо переконаватися, що у вас є всі необхідні документи, паспорти чи інші важливі речі, які могли б знадобитися вам протягом визначених дат.

Обмежені транзакції з дебетової картки

Протягом цього періоду у вас буде обмежений доступ до вашої дебетової картки з денним лімітом у \$1250 на покупки та \$250 на зняття грошей в банкоматах.

Ми радимо використовувати вашу Selfreliance FCU кредитну картку оскільки обмеження на неї не впливатимуть. Не маєте нашої кредитної картки? Подайте заявку сьогодні!

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave., #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

773-328-7500
773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079
773-489-1204

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Деталі:
www.selfreliance.com/updates
тел: 888-222-8571

U.S. checking or savings account required to use Zelle®. Payments can arrive as quickly as minutes or may take up to three business days, actual times may vary. Transactions generally do not incur transaction fees. Zelle and the Zelle related marks are wholly owned by Early Warning Services, LLC and are used herein under license.

Сучасна позиційна...

(Закінчення зі стор. 3)

повітрі, подолати глибоко ешелоновану систему мінно-вибухових загороджень, підвищити ефективність контрбатареїної боротьби, створити й підготувати необхідні резерви, наростити спроможність радіоелектронної боротьби.

Причини переходу воєнних дій у позиційну форму

Завоювання переваги в повітрі є однією з умов успішного проведення масштабних наземних операцій. Про це йдеться як у доктринах збройних сил держав-членів НАТО, так і в керівних документах збройних сил Російської федерації.

ЗСУ вступали у війну, маючи 120 літаків тактичної авіації (з яких лише 40 були визнані технічно придатними) та 33 зенітних ракетних дивізіони середньої та малої дальності (з яких лише 18 мали повністю справну техніку).

Завдяки матеріально-технічній допомозі країн-партнерів Україна посилила свою авіацію та систему протиповітряної оборони.

Хоч противник і має суттєву кількісно-якісну перевагу в авіації та засобах ППО, він не може конвертувати її в повне панування в повітрі завдяки вдалій роботі наших підрозділів безпосереднього протиповітряного прикриття військ, які постійно збільшують рахунок уражених засобів повітряного нападу. Це приводить до того, що противник не почувается спокійно в небі України, його авіація намагається не входити в зони дії наших зенітних засобів та застосовує авіаційні засоби ураження переважно з великих відстаней, що суттєво знижує їхню дієвість. Натомість на перший план виходять безпілотні літальні апарати противника, які перебрали на себе значну частку завдань пілотованої авіації щодо повітряної розвідки та ураження з повітря.

Наступною передумовою, що трансформує характер поточних воєнних дій у позиційну форму, є широке застосування мінно-вибухових загороджень.

Зараз мінно-вибухові загородження противника на особливо важливих напрямках мають велику щільність та сягають глибини до 15-20 км.

Водночас ЗСУ не менш ефективно застосовують мінно-вибухові загородження та розвідувально-вогнєві комплекси для виявлення і знищення інженерних засобів розмінування противника.

Це призводить до того, що наступальні дії обох сторін відбуваються із суттєвими труднощами та великими втратами озброєння, військової техніки і особового складу.

Контрбатареїна боротьба стає важливою складовою збройного протистояння.

Одразу після отримання західного ракетно-артилерійського озброєння ЗСУ здобули суттєву перевагу та значні успіхи. Проте з часом їхні можливості суттєво знизилися, оскільки система наведення на ціль (за допомогою GPS) є дуже чутливою до впливу засобів противника, що призводить до втрати високої точності боєприпасів.

Порівнюючи з Україною, Російська

федерація має майже втричі більший мобілізаційний людський ресурс. Не спромігшись досягти успіху в початковий період війни тим складом збройних сил, які мав у мирний час, у вересні 2022 року противник розпочав часткову мобілізацію, яка триває донині. Але скористатися перевагою в мобілізованих, аби створити значну перевагу у чисельності угруповань тих військ, що безпосередньо воюють проти України, йому не вдається.

Основними причинами такої ситуації є політичні, організаційні та мотиваційні контексти. Напередодні президентських виборів Путін побоюється проводити загальну мобілізацію через можливі ризики зростання соціальної напруги у державі та переростання її в політичну кризу. Ворог має обмежену змогу навчати мобілізованих, забезпечувати їх необхідною зброєю та обладнанням. Через значні втрати особового складу війська цивільне населення Російської федерації старається уникнути призову та участі в бойових діях.

Водночас слід узяти до уваги: попри те, що командування Збройних сил України постійно працює над тим, щоб удосконалити набір і підготовку резервів, деякі проблеми лишаються. Зокрема, в нас обмежена можливість навчати військових на власній території, адже ворог має змогу запускати ракети в навчальні центри та навчальні майданчики. Тривала війна, обмежені можливості щодо ротації військовослужбовців на лінії бойового зіткнення, прогалини в законодавстві, які дозволяють у законний спосіб ухилитися від мобілізації, суттєво знижують мотивацію громадян до проходження військової служби.

Ці проблеми нам відомі, ми бачимо шляхи їх вирішення і постійно над цим працюємо.

Ще до початку подій 2014 року військово-політичне керівництво Росії сфокусувало значну увагу на розвитку радіоелектронної боротьби (РЕБ). Показовим прикладом цього є створення в 2009 році військ РЕБ. Крім того, у складі збройних сил Росії створено потужний повітряний компонент засобів РЕБ, який забезпечує ефективне застосування військ та високоточної зброї. На озброєнні ворога – близько 60 типів сучасної техніки та засобів РЕБ, які відрізняються кращими технічними характеристиками, високою рухомістю, підвищеною захищеністю, малим часом розгортання та згортання, впровадженням нових технічних рішень, засобів автоматизації, спеціального програмного забезпечення тощо.

Підрозділи Сил оборони практично на всій лінії бойового зіткнення постали перед необхідністю подолати проблему військового паритету.

Управління військами

Важливе значення для реалізації запропонованих шляхів виходу з позиційної війни має підвищення ефективності управління військами.

Ключовими складовими, які впливатимуть на досягнення переваги у ситуаційній обізнаності, є процеси організації зв'язку, розвідки, спостереження та рекогносрування.

Логістичне забезпечення

Одним із визначальних факторів, який суттєво впливає на успішність

реалізації запропонованих шляхів зміни характеру війни та досягнення поставлених цілей, є раціональна організація логістичного забезпечення Сил оборони.

Відбиття повномасштабної збройної агресії противника, ведення оборонних та контрнаступальних дій потребують величезної кількості ресурсів: людських, мобілізаційних, фінансових, матеріальних тощо. При цьому досвід ведення російсько-української війни свідчить про актуалізацію практично забутих концепцій, як-от, скажімо, накопичення запасів ракет і боєприпасів, інших матеріально-технічних засобів. Після закінчення холодної війни, розпаду радянського союзу та блоку держав Варшавського договору ця концепція втратила актуальність, однак сьогодні вона набула важливого значення як для противника, так і для нашої держави.

Для того, щоб і надалі ефективно знищувати склади ворога, порушувати логістичні ланцюги та збільшувати плече підвезення боєприпасів та інших матеріально-технічних засобів, ЗСУ потребують прийняття на озброєння ракет збільшеного радіуса дії, і то бажано власного виробництва.

Арестович зібрався...

(Закінчення зі стор. 2)

Польщею, Румунією насамперед, особливо у сфері ВПК, провести реформу освіти, скоротивши кількість вищих шкіл на користь створення кількох профільних, потужних, добре забезпечених університетів, розпочати кластерний розвиток економіки – зі спеціалізацією регіонів та всебічним пляновим забезпеченням такої спеціалізації, запровадити страхову медицину, провести пенсійну та судову реформи, а також реформу МВС із виділенням ДПСУ, МНС, Нацгвардії в окремі органи.

„Пропозиція колективному Заходу – ми готові до варіанту Кісінджера, вимагаємо вступу до НАТО із зобов'язанням не відмовувати окуповані на момент вступу території, а добиватися їхнього повернення лише політичним шляхом“, – вважає О. Арестович.

Вочевидь, Арестович таки вирішив пройти у велику політику. За останні пів року він встиг втрапити в таку кількість колотнеч і скандалів, що на все життя вистачить. Спочатку втратив у сексистський скандал, за що навіть на нього написали заяву до поліції. Потім посварився з колегою Фейгіним, а далі – із секретарем РНБО Даніловим. А тепер замахнувся і на президента. „Спочатку хтось поводить, як диктатор, і замість того, щоб піти нормальним шляхом прискороного розвитку, обирає стагнацію. Згодом хтось плодить масову корупцію. Потім хтось плодить ненависть до будь-якої думки, відмінної від своєї. А потім – через півтора року – настає осінь, і у відносинах із Заходом, і з власним народом“, – сказав він про Зеленського.

Колись Арестович був радником офісу Зеленського і публічно закликав не критикувати президента і сам обіцяв це робити, бо війна у країні, а тепер з кожним місяцем став дедалі активніше критикувати чинну владу. Зокрема, у жовтні він критикував керівництво України за нібито відсутність великих оборонних споруд,

Головні висновки

Перехід війни до позиційної форми призводить до її затягування та несе великі ризики як для ЗСУ, так і для України загалом. До того ж це вигідно противнику, що всіляко намагається відновлювати та нарощувати свою воєнну могутність.

Для того, щоб вийти з позиційної форми на нинішньому етапі ведення війни, насамперед необхідне завоювання переваги в повітрі, подолання глибоко ешелонованої системи мінно-вибухових загороджень, підвищення ефективності контрбатареїної та радіоелектронної боротьби, а також створення та підготовка необхідних резервів.

Слід врахувати те, що суттєву роль у виході з позиційної форми ведення війни відіграє повсюдне використання у військовій справі інформаційних технологій та раціональна організація логістичного забезпечення. Необхідність уникнення переходу від позиційної до маневреної форми зумовлює необхідність пошуку нових та нетривіальних підходів до подолання військового паритету з противником.

(Завершення в наступному числі)

подібних до „лінії Суровікіна“ на всіх напрямках фронту, особливо Куп'янсько-Лиманському. Також говорив, що мовляв „заради міту про фортецю Бахмут було витрачено дуже багато військ, техніки і ресурсів“.

І хоча ще не відомо, коли ж відбудуться президентські вибори в Україні (адже відповідно до закону їхнє проведення під час воєнного стану заборонено), О. Арестович заявив, що має намір висувати свою кандидатуру. Заява експертника ОП не стала несподіванкою для тих, хто хоча б трохи цікавився політичними новинами країнами.

На Форумі вільної Росії у Польщі, на початку жовтня цього року Арестович висловив підтримку так званим „хорошим росіянам“ і заявив: „Більше всього мені не подобається у російській опозиції – постійні вибачення за слово „російська“. Для мене справжній фашизм – записувати всіх росіян у фашисти. Мені здається, що російській опозиції навіязали вибачливий тон. І він проявляється у хорошому дресируванні щодо „Слава Україні“ і „Героям слава“. Мені це дресирування не подобається“, – сказав він.

Арестович вважає, що росіяни не зобов'язані підтримувати це гасло.

Народний депутат від „Слуги народу“ Олег Дунда заявив, що після повернення до України Арестович має бути арештованим, адже наговорив не на одну кримінальну справу: „Фактично я слухав велику шану величності Російської імперії та величного російського народу. В мене склалось таке враження, що він взяв статтю диктатора Путіна за 2021 рік й переповів її своїми словами. Це виглядало дуже ганебно.“

16 жовтня секретар РНБО Олексій Данілов заявив, що спецслужби РФ хочуть сформувати нову агентурну мережу в Україні і хоча не назвав „акторів-розвідників“, у Мережі вирішили, що секретар РНБО натякав на О. Арестовича, який має акторське минуле, а в одному з інтерв'ю вихвалявся, що є розвідником. О. Данілов заявив, що Служба безпеки України вже займається колишнім радником Офісу президента Зеленського.

ТСН

Судища в Росії

Андрій Карєв,
„Новая газета“

У Росії цей рік стане рекордним за кількістю засуджених „держзрадників“ та „шпигунів“. За даними судового департаменту, за весь 2022 рік засудили 17 осіб за статтями „державна зрада“ та „шпигунство“. 2023-го цей норматив суди виконали швидше: у першій половині року за „держзраду“ реальні терміни отримали 15 осіб, двоє – за „шпигунство“. Про виправдання й казати не доводиться.

Адміністративну кару за дискредитацію війська отримала дитячий психолог Людмила Петрановська, яка підтримувала Україну та говорила, що „загрози російській мові там немає“.

Волгоградського фермера Андрія Прошакова у вересні викликали „на бесіду“ через пости у телеграм-каналі про ціни на цукор у місті та регіоні, відсутність медичного обслуговування, про гідні вибори. „Говорили, що зараз привезуть до кабінету мою дружину, щоб вона на колінах благала мене видалити канал“, – сказав А. Прошаков. Йому дали добу на роздуми. Фермер видалив публікації, передав майно знайомим і поїхав із сім'єю до Вірменії, де влаштувався вантажником.

Уржумський районний суд Кіровської області зареєстрував справу проти Андрія Еткеева за критику російської армії.

В Елістинському міському суді найближчим часом розглянуть справу про повторну дискредитацію війська стосовно головного редактора видання „Сучасна Калмикія“ Валерія Бадмаєва.

Міський суд Норильська ухвалив до розгляду справу про дискредитацію щодо Владислава Миколаєва. Влітку 2022 року його затримували через антивоєнний напис на склі

особистого автомобіля.

До Березовського районного суду Красноярського краю надійшла справа активіста Олександра Капустіна: він зазнав переслідування за антивоєнні коментарі в соцмережах.

У звинуваченнях про дискредитацію розглянуть справи у Шахтинському суді Ростовської області стосовно 71-річної Євгенії Майбороди, у Костромі проти Наталії Єфремової, у Саратові проти Віталія Трифонова, у Волзькому суді проти Дмитра Ляляєва. До Баксанського районного суду Кабардино-Балкарської республіки надійшла справа про дискредитацію армії проти Хусена Гукова. 28 жовтня у районному суді Феодосії розглядалася справа за статтею про повторну дискредитацію проти Олега Валєєва. Ліскінський районний суд Воронежської області проводить слухання з тієї ж статті щодо Руслана Болгова. Хорошевський слідчий відділ СК 17 жовтня порушив кримінальну справу проти політика та колишнього депутата Державної думи Дмитра Гудкова. Сам політик прокоментував справу так: „Ось так і стають карними злочинцями в Росії. Нарешті, я авторитетний депутат“.

Сімферопольський районний суд засудив Данила Серьогіна за повторну дискредитацію російської армії. Серьогін регулярно висловлювався на підтримку України, критикував російську армію.

Московський міський суд признав 12 років колонії суворого режиму 66-річному вченому Анатолію Губанову, визнавши його винним у державній зраді. Він очолював відділення аеродинаміки літаків та ракет підмосковного Центрального аерогідродинамічного інституту імені Жуковського. Його підлеглим був 70-річний Валерій Голубкін, якого у червні засудили до 12 років колонії суворого режиму, також визнавши

Художник Філіп Козлов.

винним у держзраді.

У Мордовії провели обшуки у ерзянських активістів, які, за версією слідства, „засуджували національну політику РФ і прагнули створення незалежної ерзянської держави“.

Басманий суд Москви 20 жовтня відправив під варту Олексія Маляревського. 1 вересня його затримали під час одиночного пікету із плакатом „Свободу Навальному, свободу політв'язням“.

Тим часом Олексія Навального 21-й раз відправили до карного ізолятора на 12 діб.

З урахуванням нового стягнення, загальний термін, проведений політиком у карному ізоляторі з серпня 2022 року збільшиться до 236 діб.

Слідство вимагає засудити екс-главу дагестанського штабу Навального Едуарда Атаєва до 7,5 року колонії. Наприкінці березня 2022 активіста відправили під варту. Атаєв заявив про катування під час затримання. Він стверджує, що йому на голову одягли пакет, обмотали скотчем, а потім силою вклали в руки предмети, схожі на ручку пістолета та гранату.

Політика Володимира Кара-Мурзу в'яте поспіль відправили на 15 діб до карного ізолятора у виправній колонії Омська. О 5-й ранку в колонії не стали включати сигнал підйо-

Марина Овсяннікова

му – всіх ув'язнених будили стуком ключа у двері, однак у двері Кара-Мурзи стуку не було, тому він продовжив спати.

МВС оголосило у розшук волгоградського художника Філіпа Козлова. 13 жовтня стало відомо, що він поїхав до Литви через заведену на нього кримінальну справу про вандалізм за мотивами політичної ненависті. 1 вересня квартиру та студію художника обшукали через останню роботу „Зросилування“. Потім його викликали на допит, на який він не прийшов.

Щербинський суд Москви позбавив екс-редактора Першого каналу Марину Овсяннікову батьківських прав на 17-річного сина Кирила та 11-річну доньку Аріну. Позов із такою вимогою подав колишній чоловік журналістки Ігор Овсянніков. Рік тому проти журналістки порушили справу після одиночного пікету на Софійській набережній Москви. У Москві провели обшук у матері редактора SOTA Анни Лойко, яка зараз перебуває за межами Росії.

Проти журналістки Марії Пономаренко, засудженої на 6 років, порушили другу кримінальну справу. Її закидають заподіяння безпечної для здоров'я шкоди співробітнику місця

(Закінчення на стор. 19)

Володимир Зеленський...

(Закінчення зі стор. 1)

ня Єврокомісії рекомендувати країнам Європейського Союзу почати переговори про вступ України до ЕС.

К. Матернова зі свого боку відзначила велику роботу, пророблену задля можливої сказати, що Єврокомісія рекомендує почати переговори про приєднання України до ЕС: „Як ви сказали, ви проводите реформи передусім для себе, і це довгий процес, який іще триває, але цей крок уже зроблено. Будуть інші кроки, але в цей момент мені особисто дуже приємно мати змогу передати вам цей звіт“.

Президент України привітав готовність Європейської комісії розпочати підготовчу роботу до переговорів з Україною, зокрема офіційну оцінку стану імплементації права Європейського Союзу (acquis ЕС) у законодавство України.

З метою забезпечення якнайшвидшого виконання решти рекомендацій Єврокомісії задля ухвалення позитивного рішення лідерами ЕС у грудні 2023 року, того ж дня Президент України підписав Указ „Про деякі заходи з підготовки до переговорного процесу зі вступу України до

Європейського Союзу“.

Документ покликаний забезпечити реалізацію стратегічного курсу на набуття повноправного членства України в Євросоюзі, створення умов для ефективної політичної взаємодії та вдосконалення координації діяльності державних органів з метою якнайшвидшого започаткування переговорного процесу про вступ України до ЕС.

Єврокомісія оцінила готовність до переговорів про вступ України

Єврокомісія вважає цілком виконаними чотири із семи критеріїв, які були поставлені Україні для отримання статусу кандидата на вступ до Європейського союзу.

Серед завершених критеріїв в Єврокомісії виділили впровадження законодавства щодо процедури добору суддів Конституційного суду України, відповідно до рекомендацій Венеційської комісії, завершення перевірки доброчесності кандидатів у члени Вищої ради правосуддя і створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, відповідність законодавства про боротьбу з відмиванням грошей стандартам FATF і схвалення стратегічного плану реформування всього правоохорон-

ного сектору, а також реформу медіа галузі, тобто приведення українського законодавства у відповідність із Директивою ЕС про аудіовізуальні медіа послуги.

Інші три критерії супроводжуються рекомендаціями від Єврокомісії щодо їх подальшого виконання. Зокрема, неповністю завершеним вважається подальше посилення боротьби із корупцією. За очікуваннями Єврокомісії, в рамках цієї вимоги мало статися призначення нового керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та директора НАБУ.

„Україна все ж повинна прийняти закон про збільшення штатного розкладу НАБУ та вилучити із закону про запобігання корупції норми, які обмежують повноваження НАЗК продовженням перевірки активів, які вже пройшли процес перевірки, та обмеження повноважень НАЗК щодо перевірки майна, придбаного декларантами до вступу на державну службу“, – йдеться у документі Єврокомісії.

Щодо очікуваного Брюсселем від Києва обмеження надмірного впливу олігархів, було зазначено, що „Україні все ж варто схвалити закон про лобювання відповідно до європейських стандартів“.

Окрім цього, у Єврокомісії нагадали, що не всі реформи законодавства щодо нацменшин, відповідно до рекомендацій Венеційської комісії, були виконані Україною.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, Українформ

The Ukrainian National Museum in Chicago is seeking a passionate, seasoned Museum Director who will inspire our global visitors to Celebrate Culture. Preserve History. Join the Conversation.

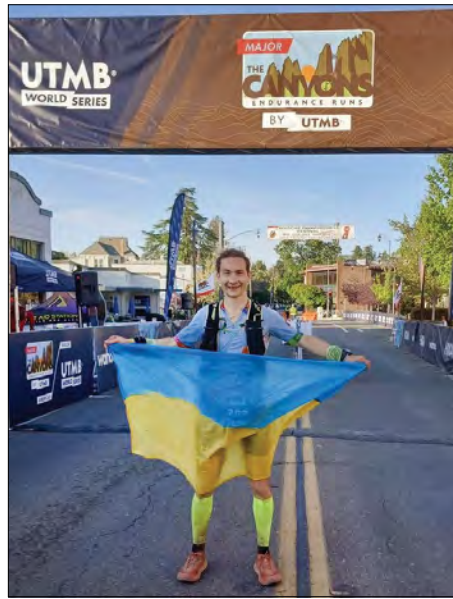
ukrainiannationalmuseum.org/careers

Таланти живуть...

(Закінчення зі стор. 9)

оздоровчими практиками, туризмом, альпінізмом, розвитком інтуїції та творчих здібностей, іноватиною, психологією, філософією, пізнанням і розкриттям людських можливостей. Він написав декілька книг, зокрема повість „Чаша“, романи „НеЗвичайна професія“, „Людина з майбутнього“ та інші. Олександр – кандидат біологічних наук, працював свого часу у відділі сигнальних систем клітини Інституту молекулярної біології та генетики НАН України. Нині науковий співробітник в Центрі довголіття Стенфордського університету в США. Допомогає ЗСУ.

Його дружина Ольга Безвершенко закінчила Києво-Могилянську академію, викладала у ній квантову, була Генеральним директором директорату науки та інновацій у Міністерстві освіти і науки України. Зараз експерт-консультант в національних академі-

На марафоні Олександр Скороход завжди біжить з українським прапором.

ях наук, інженерії, медицини (NASEM) США.

Отакі таланти живуть і працюють в Україні, таких дітей виховують.

Національний...

(Закінчення зі стор. 5)

ками українськості і цей державний шрифт (або абетка) має виконувати роль національного державного символу та засобу самоідентифікації нації.

Пропозиціями державної політики у сфері утвердження національної графічної ідентичності на першому, публічному обговоренні теми „Національний державний шрифт – яким йому бути?“ поділилися В. Чебанник, Миколай Кочубей, заслужений художник України, доцент катедри живопису і композиції Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, Ірина Констанкевич – народна депутатка України, перша заступниця голови Комітету ВРУ з питань гуманітарної та інформаційної політики, Олексій

Руденко – головний спеціаліст відділу військової символіки Управління стратегічних комунікацій Апарату Головнокомандувача ЗСУ, Вячеслав Корнієнко – доктор історичних наук, заступник генерального директора з наукової роботи Національного заповідника „Софія Київська“, Олексій Чекаль – каліграф, шрифтовий дизайнер, автор графічного стилю Православної церкви України, Анжеліка Корнієнко – каліграф, співзасновниця громадської ініціативи #інфоВАРТА, керівник проекту „Рутенія. Графіка української мови“, автор видання „Українські прописи для всієї родини“, „Василь Чебанник. Графіка української мови. Рутенія“, Ігор Дудник – дослідник графічних особливостей українського кириличного друкарського шрифту.

Ведучий обговорення – Нестор Воля громадський діяч, військовослужбовець ЗСУ.

Василь Чебанник підписує видання – збірник українських шрифтів „Рутенія“.

Анжеліка Корнієнко з виданням „Буття та об'явлення української мови“.

32-ий Крайовий...

Михайло Хомик, другий заступник голови – Петро Косцьолек, секретар – Оксана Кикта, фінансовий референт – Тома Пиз.

Референтури: організаційний референт – Марійка Шмотолоха, референт зовнішніх зв'язків – Леся Козицька, допоміжний референт – Стефан Капітула, культурно-освітній референт – Андрій Хомик, пресові референти – Діана Райлі та Юлія Вислоцька, господарчий референт-староста – Ватри Дарек Кузьмук, музейний референт – Лена Гованська, вільні члени – Галина Семеняк та Павло Гира.

Крайова контрольна комісія: голова – Богдан Кикта, члени – Галина Пециляк та Славко Прегнер.

Крайовий товариський суд: голова – Іван Гвозда, члени – Стефан Малиняк і Василь Гаргай.

Наступні резолюції були схвалені делегатами з'їзду ООЛ:

– ООЛ вважає лемків частиною великої української нації, і, таким чином, продовжуватиме свої цілі організації всіх лемківських українців у їхніх громадах і плекання великої української культури, мови, музики, та традицій;

– ООЛ засуджує імперіалістичні амбіції Росії щодо України та підтримує територіальну цілісність України, а також надання гуманітарної допомоги українцям, які постраждали від жорстокої війни проти України;

– ООЛ звертається до уряду США з закликом продовжувати надавати Україні гуманітарну, фінансову та військову підтримку, на підтримку демократії в усьому світі;

– ООЛ продовжує засуджувати радянсько-польський обмін населенням у 1944-1946 роках та операцію примусового переселення Акція „Вісла“ у 1947 році і закликає нинішній уряд Польщі забезпечити належну компенсацію людям Лемківщини, а також більшій українській меншині, яка стала жертвою цих кампаній переселення, включаючи повернення колишніх церков та іншого майна;

– ООЛ звертається до уряду США з проханням засудити дії польського комуністичного уряду, який здійснив радянсько-польський обмін населен-

ням у 1944-1946 роках та операцію з примусового переселення Акція „Вісла“ 1947 року.

Після офіційного завершення Крайового з'їзду відбувся святковий бенкет, який розпочався коктейлем в Українському музеї та бібліотеці Стемфорда, де також знаходиться Український лемківський музей. Оксана Томашевська була ведучою бенкету, а вокалістка та бандуристка Оля Фриз – музичною. Головну доповідь виголосив о. д-р Іван Кашак, який пригадав історію та слова свого предка Дмитра Капітули, лемка, який у 1908-1917 роках був президентом Українського народного союзу.

ООЛ також відзначив В. Гаргая, голову 3-го відділу, відеомонтажем за його багаторічне служіння старо-стою Лемківської ватри в США.

Під час вечора гості бенкету та представники організацій також висловили привітання, молитви та поздоровлення ООЛ з нагоди Крайового з'їзду, в тому числі о. д-р Б. Прах; Владика Павло Хомницький; Андрій Добрянський – директор з комунікацій Українського конгресового комітету Америки; Леся Гаргай-Кудрик – голова Крайової управи Спільки української молоді в Америці; Михайло Шпигульський – член Контрольної комісії та Дорадчої ради Української федеральної кредитової спілки „Самопоміч“; Ярослав Кошелевський – голова Дирекції Української національної Федеральної Кредитової Кооперативи; та відеозапис від Софії Федини (Народний депутат України).

Письмові привітання на адресу ООЛ надіслали: Надзвичайний і повноважний посол України в США Оксана Маркарова; Марійка Крутяк (Об'єднання жінок оборони чотирьох свобод України); Зеня Ковальчин Брожина – голова Товариства УПА в США; та Андрій Козак (голова Крайової пластової старшини).

Для отримання додаткової інформації про 32-й Крайовий з'їзд або ООЛ загалом, у тому числі про те, як стати членом, дивіться веб-сайт: www.lemko-ool.com. З будь-якими запитаннями надсилайте електронну пошту на адресу: editor@lemko-ool.com.

Потрібна особа по догляду мого батька в Сильвер-Спринг, Мериленд. Поблизу церкви, українська громада, гарний дім. Бажано досвід з людьми похилого віку.
Тел. 617-407-3253

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

20-річний Влад-Володимир Пастеляк став добровольцем у перші дні війни

Олександр Гаврош,
спецпроект „Герої Закарпаття“

Невелике село Чертеж на Ужгородщині нічим особливим не вирізняється. Дві церкви – давня православна і новозбудована греко-католицька, дев'ятирічна загальноосвітня школа на сто учнів у приміщенні недавнього інтернату, який припинив своє існування перед війною. Єдина туристична родзинка – маєток останнього губернатора Підкарпатської Русі Костянтина Грабаря, який знайшов тут вічний спочинок. В останні роки СРСР на тутешніх пагорбах роздавали дачі ужгородським трудівникам, тож чимало ужгородців досі їздять сюди за урожаєм із присадибних ділянок.

Тихе і розмірене життя тривало посеред замріяної природи, поки й сюди не увірвалася війна, принесена зі Сходу безумілим російським диктатором Путіним. У школі висить стенд із понад 20 мешканцями села, які у військовій формі нині боронять нашу незалежність. Двоє випускників школи уже навечно залишаться молодими. Вони навіть служили в одній частині: Андрій Югас і Влад-Володимир Пастеляк. Обоє загинули на Запорізькому напрямку під час цього річного контрнаступу.

Про 21-річного Владу з вулиці Шевченка і піде мова. А почати слід від його бабусі Марії Трембецької, старшої доньки у багатодітній родині селян із сусідніх Анталовців. У 13 років вона несподівано захворіла поліомієлітом. Дівчина, яка доти займалася бігом, брала участь у змаганнях, стала цілком нерухомою і кілька років боролася з паралічем, який прикував її до ліжка. Завдяки неймовірній волі й зусиллям батьків та медиків, вона поволі повертала собі здатність рухатися. І навіть вступила до Хустського культосвітнього училища, де вивчилася на бібліотекаря. І хоча пересувалася на милицях, головне, що здобула професію, яка могла забезпечити її хлібом. На роботу її скерували до близького Чертежа, де вона понад сорок років відпрацювала сільським бібліотекарем. У так звані „благодатні“ радянські часи треба було обирати: або мізерна інвалідна пенсія, або трохи більша зарплата. Вибрала останню, аби не нидіти без діла. І досі чертезці згадують Марію Йосипівну з теплою. Бібліотека знаходилася на центральній вулиці, тож, хто любив книжку чи мудре слово, завжди заходив по дорозі погостити.

Попри проблеми зі здоров'ям, дівчині вдалося створити сім'ю і народити доньку, яку назвала Зоряною. Таке гарне ім'я вичитала в книжках, які стали для неї ще одним світом. Думала, що донька стане, як і вона, працівником культури чи освіти, а Зоряна вибрала медицину. Закінчивши школу, відразу влаштувалася санітаркою в обласну лікарню, паралельно навчаючись у Берегівському медичному училищі, яке тоді запровадило вечірнє навчання і в Ужгороді. Зрозуміла, що медицина – це її стихія. З того часу долю пов'язала з найстарішою лікарнею області, де досі працює анестезистом, де чи не щодня – операції.

Одружилася з місцевим хлопцем Іваном Пастеляком, який згодом пра-

цював у правоохоронних органах. Бог нагородив подружжя двома діточками. Старша донька Зоряна (ще одна літературна форма імені Зоряна, аби не плутати маму і доньку) і молодший на дев'ять років син, якого назвали подвійним іменем. Оскільки побачив світ 29 липня 2001 року, а напередодні було велике свято київського князя Володимира-хрестителя, то до обраного вже раніше імені Влад додали і церковне Володимир. Але для домашніх він залишався Владом.

Проте на молоду родину Пастеляків чекало важке випробування: у 13 років захворіла донька Зоряна. Діагноз був страшний. Довелося роками їздити до Києва, лікуватися в знаменитій столичній клініці „Охмадит“, поки настало полегшення. У цей час маленький Владко залишався на руках бабусі, котра його доглядала, як могла. І досі Зоряна Пастеляк має відчуття провини, що в такий ніжний вік не могла синові повністю присвятити увагу, бо рятувала старшу доньку.

Однак родина виборсалася із, здавалося б, неминучої біди. Діти росли допитливими й активними. У школі не було з ними проблем, бо мали ясні голови і добре родинне виховання. Якщо донька пішла вчитися на фінансиста, то син більше любив спорт.

Тож коли постало питання куди йти після дев'ятирічки, обрав Мукачівський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Красного поля. До війська хлопець мав особливий пієтет. Два з половиною роки у військовому ліцеї, де життя проходило без залюблених у Владка бабусі і матусі, зробила з нього самодостатнього юнака, який звик покладатися лише на себе. Це вже була зріла особистість, яка чітко розуміла чого хоче.

Без благословення батьків він їде до Львова, де вступає у Національну академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, витримавши складні іспити та здавши нелегкі спортивні нормативи. Коли мати дізналася, що Влад таки вступив, то від страху за його майбутню долю запанікувала, адже шостий рік тривало АТО, і попросила сина негайно повертатися додому. Лише велика любов та повага до матері змусила його змінити своє рішення і забрати документи з омріяного вишу. Проте тиждень вдома з матір'ю не розмовляв, вгамовуючи емоції.

Хлопчина знайшов для себе новий варіант кар'єри: здобути вищу освіту і закінчити військову кафедру, отримавши таким чином офіцерське звання. Того ж року вступив на факультет здоров'я та фізичного виховання Ужгородського національного університету, який заочно закінчив вже під час повномасштабної війни. Після військового ліцею від батьків фінансово не залежав, працюючи в Ужгороді. Всюди його любили за щирість, контактність, бажання допомогти. Відчувалося, що хлопець зростав у любові, а тому сам ділився своєю любов'ю з іншими. (Навіть на фронті опікувався безпритульними тваринами, зокрема, хвору кішку відвозив до ветеринара).

У 2021 році встиг попрацювати на заробітках в Австрії, де збирав огірки

Влад-Володимир Пастеляк на фронті.

та спаржу на плантаціях. Навесні наступного року його чекали там знову, бо чудово себе зарекомендував. Закінчував оформляти документи, коли 24 лютого 2022 року російські окупанти напали на Україну з різних боків.

Зранку мав телефонну розмову з мамою, яка, будучи медиком, підтвердила, що є військовозов'язаною і готова виконувати громадянський обов'язок. Однак він її випередив, написавши за кілька днів есемену з військкомату: „Мамо, вибач, я пішов добровольцем“. Адже вдома залишалася ще й похила бабуся, яка майже не пересувалася і потребувала догляду.

20-річного юнака забрали до команди Закарпатського обласного військкомату, де в ті дні не вистачало рук. Адже треба було терміново налагоджувати постачання, харчування, навчання тисяч чоловіків, які сюди з'їжджалися. Тож у перші дні спали просто на підлозі по кілька годин. Згодом, знаючи його схильність до порядку та залюбленість до техніки, його призначили завідувати інженерним складом та виконувати обов'язки електрика-дизеляста. Вже тоді готувалися до можливого відключення світла, і Влад налагодив дизельний генератор для резервного живлення військкомату, дістаючи запчастини через друзів. Він був поведений на ремонті техніки власними руками. Якщо йому щось не подобалося, розбирав мотоцикл і авто, навіть кавоварку, за якою працював як бармен.

Хоч і напружена, але одноманітна робота у військкоматі, стала швидко придатися непосидючій натурі. Щойно починалося формування нової військової частини в Ужгороді, як Влад писав рапорт начальству з проханням його туди перевести. Оскільки був потрібний на місці та й зважаючи на його молодий вік, йому відмовляли. Але Пастеляк був не з тих, що здаються. Зрештою, таки „доїв“ командира, що той черговий рапорт не подер, а підписав.

У 25-й окремий штурмовий батальйон, який формувався на Закарпатті, Влад потрапив начальником складу, оскільки вже мав потрібні навички, а штат комплектували з нуля. Але юнак вірив, що так триватиме недовго. Знайомі відзначають таку рису Влада-Володимира як загострене почуття справедливості. Він не мав страху ні перед ким і завжди говорив те, що думав. А це, ясна річ, не завжди подобається. Тож коли батальйон вирушив на свої перші позиції під білоруський кордон,

новобранець не сумнівався, що не довго грітиме тепленьке місце комірника. Йому хотілося справжньої чоловічої роботи, і невдовзі таке бажання сповнилося: його призначають навідником у першій штурмовій роті. Своїм позивним він вибрав „Основу“.

Коли в березні 2023 року він прийшов у відпустку на іменини 81-річної бабусі, та від несподіваного щастя аж розцвіла. Вдома його не пізнавали: це був геть дорослий чоловік, який набачився життя. Від недавньої безтурботної дитячості не залишилося і сліду.

Навесні їхній підрозділ перекинули на Запорізький напрям, де розпочався контрнаступ. Під час однієї з атак Влад отримав контузію. Після недовгого лікування знову повернувся у стрій. Тепер він був кулеметником, тягаючи на собі важке залізо. Адже мав для цього всі необхідні дані: зріст 190 сантиметрів, вага під 100 кілограм. Недарма, ще будучи підлітком, працював охоронцем у клубі. З таким здоров'ям боялися вияснити стосунки.

Побратими відзначають, що він ніколи не пас задніх. Був хоробрим й ініціативним воїном. Останнє відео з Владом датується 17 липня 2023 року. На ньому він із побратимом „Джокером“ витягають із російського окопу два трофейні кулемети. Хлопчина радісно вигукує, що йому до дня народження залишається 12 днів. Наступного дня він загинув під час танкової атаки росіян. В його бліндаж влучив снаряд. Відкопати Влада змогли розвідники через два дні, бо весь терен був спотворений танками, між якими тут розгорілася справжня битва. До свого 22-річчя Влад-Володимир не дожив лічені дні.

На велелюдний похорон зійшовся не тільки весь Чертеж, але й чимало знайомих з Ужгорода, Мукачева, навколишніх сіл, адже він любив життя, а значить – умів дружити. Був завжди активним: всюди його знали, всі потребували. Приїхало й чимало військових, які з ним служили. Зокрема, із Закарпатського територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

На пропозицію церковної двадцятки героя поховали біля православної церкви, поруч із могилою найвідомішого мешканця села – губернатора Підкарпатської Русі Костянтина Грабаря, який помер у далекому 1938 році напередодні угорської окупації. Ось так дві жахливі війни перетнулися на невеличкому клаптику чертезької землі попід столітніми мовчазними липами.

МИСТЕЦТВО

Художник малює війну

Художник Юрій Клапоух (зліва згори) і його картини, присвячені захисникам України.

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – В обласному музеї ім. Богдана Лепкого відбулася зустріч з відомим художником Юрієм Клапоухом та відкрилася виставка його творів „Моменти“. Мистець жив та працював у Харкові. Під час ворожих обстрілів найбільше постраждала частина міста, де він мешкав. Твори, які дивом вціліли, мистець привіз на Тернопільщину, де отримав прихисток.

З того часу на полотнах намагається зберегти певні історичні військові моменти. На картині „Тернопільська арта“ він зобразив нескорені

них бійців тернопільської 44-ої окремої артилерійської бригади, які боронять Україну. Під час благодійного аукціону для ЗСУ, цю картину було продано за 350 тис. грн. У творчості художника – пейзажі, характери та почуття українців, повсякденне життя яких перетворює на мистецтво.

У новому проєкті – портрети незламних українських воїнів, їхні долі та подвиги. Зворушливо художник передав життєвий досвід, мудрий образ батька дев'яток дітей, захисника Василя, який на фронті ще

(Закінчення на стор. 19)

У Відні з'явився мурал „Українське сонце“

Мурал „Українське сонце“. (Фото: Василь Короткий)

ВІДЕНЬ. – У центральній частині Відня з'явився мурал „Українське сонце“, який розповідає місту та його мешканцям про Україну та українців. Мурал у синьо-жовтих кольорах прикрасив велику стіну вздовж вулиці Gumpendorfer Gürtel та є частиною великого міського проєкту Wiener Wand.

У центральну частину муралу

також включені елементи-іконки, які вписані в промені та символізують факти та феномени української історії та державності. Мурал створили художниці Анна Мовенко та Юлія Бацалюк на замовлення Центру українських ініціатив. Проєкт втілено за підтримки Міністерства мистецтва, культури і спорту Австрії.

Українформ

Мурал присвячений воїнам-добровольцям

Полеглий воїн Олексій Мовчан (справа) з врятованим котиком і мурал у Києві.

Георгій Лук'янчук

У Києві з'явився мурал заввишки 50 метрів, присвячений українським воїнам-добровольцям. За основу муралу взяли світлину командира добровольчого батальйону ОУН Олексія Мовчана з позивним „Тінь“.

Цей кадр зробили за кілька хвилин до його загибелі. Він разом з трьома побратимами врятував 11 цивільних

людей з-під завалів та котика. Після чого вивели їх в безпечне місце, через заміновану дорогу Донецької області, а коли повертались назад, потрапили під обстріл. Ініціювала створення муралу дружина героя Юлія Мовчан.

Упродовж трьох тижнів муралісти Віталій Гідеван і Олена Нойна працювали над стінописом на висоті 50 метрів.

Сяйво професійної істини

9 жовтня на 87-му році життя відійшов у вічність Володимир Василенко, український правознавець-міжнародник, видатний дипломат, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор, автор правової оцінки Голодомору як геноциду.

Прощання з В. Василенком відбулося в Національному університеті „Києво-Могилянська академія“, професором якого він був до останніх днів. Особистість В. Василенка і його спадщина надзвичайно багатогранні. Він був одним із найавторитетніших фахівців України у сфері міжнародного права, зовнішньої політики і безпеки. До останнього В. Василенко викладав міжнародне право в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка та Києво-Могилянській академії. Упродовж понад 30 років завдяки його зусиллям написані тексти найважливіших законодавчих актів, зокрема першого варіанта Деклярації про державний суверенітет 1990 року. Також В. Василенко доклав ледь не найбільше зусиль для підготовки та прийняття закону про визнання Голодомору – геноцидом та застосування української мови як державної.

На дипломатичній ниві – посол України у країнах Бенілюксу, Великій Британії, Ірландії, представник України при Європейському союзі, НАТО, Раді ООН з прав людини, член української делегації у Генеральній асамблеї ООН. Крім того – суддя Міжнародного кримінального трибуналу (2001-2005), уповноважений України в Міжнародному суді ООН (2008), консультант Міністерства закордонних справ України з правових питань, член Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права при

Св. п. Володимир Василенко

Президенті України.

Не менш важливим, і по-справжньому неоціненним є внесок В. Василенка у відродження пам'яті про Голодомор-геноцид українців 1932-1933 років, надання належної правової оцінки цьому злочину комуністичного тоталітарного режиму.

Темі Голодомору-геноциду В. Василенко присвятив численні наукові публікації, виступи на наукових конференціях і круглих столах. У 2009 році вийшли його книги „Голодомор 1932-1933 років в Україні як злочин геноциду. Правова оцінка“, „Голодомор як злочин геноциду згідно з міжнародним правом“. Наукові висновки правника-міжнародника були використані у кримінальній справі над організаторами Голодомору-геноциду, що завершилась у січні 2010 року вироком Апеляційного суду Києва. Пізніше, у 2019-2022 роках В. Василенко взяв активну участь у проведенні комплексних судових експертиз, якими встановлено, що комуністичний режим у 1932-1933 роках вбив голодом 10.5 мільйона українців, з них 4 мільйони дітей! Видатний правник-вчений був чле-

(Закінчення на стор. 19)

Вдарили ракетою...

(Закінчення зі стор. 1)

„Іскандер“ по селу на Запоріжжі, загинули та були поранені військовослужбовці 128-ої окремої гірсько-штурмової бригади та мирні мешканці. Вибуховою хвилею та уламками пошкоджено близько 30 будинків та господарчих споруд, розташованих поруч з місцем удару. Наразі працівники ДБР проводять слідчі дії, встановлюючи деталі обставин, які призвели до трагедії. Ініційовано службове розслідування дій військових посадових осіб, які організували захід до Дня ракетних військ і артилерії поблизу лінії фронту“.

Як повідомляють джерела hromadske, спершу нагородження запланували на 9 годину ранку, але перенесли на 9:30. У цей час військові вже були вишикувані й чекали на командира. Близько 10:10 стався російський удар. Командир бригади полковник Дмитро Лисюк прибув буквально через дві хвилини після прильоту.

Президент Володимир Зеленський заявив, що головне – встановити правду у цій трагедії.

Командир бригади Д. Лисюк наказав вишикуватися військовим для нагородження. Захисники чекали на нього до півгодини, коли по них прилетіла ворожа ракета.

У 2019 році Д. Лисюк, на той час – підполковник, командир 8-го окремого батальйону 10 окремої гірсько-штурмової бригади, був засуджений до кари в розмірі 119 тис. грн. за, як сказано у вироку суду, незаконне переміщення та продаж контрабандних сигарет із самопроголошеної „Луганської народної республіки“. До підполковника Лисюка в листопаді 2018 року звернувся мешканець

Краматорська Олександр Куєвда, який запропонував зайнятися торгівлею тютюновими виробами, що будуть переміщатися з непідконтрольною територією Луганській області. При цьому підакцизний товар необхідно було забирати в попередньо обумовленому місці біля річки Сіверський Донець поруч з населеним пунктом Трьохізбенка Луганської області, де особовий склад батальйону, яким командував Лисюк, виконував бойові завдання.

Д. Лисюк погодився на пропозицію. 17 січня 2019 року під час отримання 2,300 дол. як частини грошей за продані сигарети він зі спільником були затримані правоохоронцями в Сєвєродонецьку (Луганська область). Лисюк уникнув арешту і був відпущений на поруки, а його спільник вийшов з-під варти під заставу в 286 тис. грн. 30 липня 2019 року обидва підозрюваних визнали свою провину й уклали угоду з прокурором. О. Куєвда був засуджений до кари 161,500 грн., а Лисюк – до 119 тис. грн.

У Закарпатській області оголосили триденну жалобу за загиблими під час російського ракетного удару військами 128-ої окремої гірсько-штурмової бригади.

„Ми всі у шоковому стані. Хто зібрав до купи стільки людей? Кому потрібні ці медалі і грамоти такою ціною, а особливо посмертно“, – говорить мешканка Мукачева Кароліна.

На адмінбудівлях у місті всюди приспущені прапори. У пам'ять про загиблих військових місцеві вивішують прапори й на своїх домівках. Через брак деталей про трагедію, розгублені люди шукають будь-яку інформацію, щоб дізнатися, чи живі їхні рідні та знайомі.

Укрінформ, Радіо Свобода, „BBC News Україна“, ТСН, hromadske

Командир 128-ої гірсько-штурмової бригади полковник Дмитро Лисюк.

Сяйво...

(Закінчення зі стор. 18)

ном експертних комісій, які проводили науково-правову та історико-криміналістичну експертизу. Науково-правова експертиза встановила виконавців злочину, а історико-криміналістична – вперше з'ясувала мету та наміри Кремля – ліквідація українського національно-визвольного руху, знищення української нації та недопущення відновлення Української держави. Висновки експертизи оприлюднені у виданні „Геноцид українців 1932-1933: за матеріалами досудових розслідувань“. Видатний правник-міжнародник працював над дослідженням правових аспектів Голодомору-

геноциду, а з початком широкомаштабного вторгнення – над обґрунтуванням геноцидного характеру російської агресії. „Збройна агресія Росії проти України має всі ознаки злочину геноциду і має геноцидний характер, а вся політика Росії стосовно України має кінцевою метою знищення держави Україна і української нації“ – наголошував він.

Понад усе В. Василенко любив Україну і присвятив нашому народові і державі своє сповнене великими досягненнями життя. Багаторічна робота Василенка на благо й імідж України – він жив Україною, на ньому і таких патріотів як він трималася Україна, вона триматиметься на ньому навіть після того, як він пішов у засвіти.

Георгій Лук'яничук

Судилища в Росії

(Закінчення зі стор. 15)

позбавлення волі. Сама журналістка твердить, що ні на кого не нападла. Пономаренко знаходиться в колонії Алтайського краю. У жовтні її помістили до карного ізолятора – втретє.

Західний окружний військовий суд у Москві засудив 30-річного фотографа Олександра Струкова до 8 років колонії загального режиму через коментарі під новинами в телеграм-каналі.

Активіста „Лівого блоку“ та анархіста Лева Скорякіна виявили у московському ізоляторі „Бутирка“ після викрадення та таємної депортації з Киргизстану. Про викрадення Скорякіна стало відомо в ніч з 16 на 17 жовтня. У Росії Скорякіна та ще одного активіста – Руслана Абасова – зви-

нувачують у хуліганстві через акцію проти політичних репресій та порушень з боку співробітників силових відомств у Москві в грудні 2021 року.

У Санкт-Петербурзі судять художницю Олександру Скочилєнко, яка написала на одному з цінників у супермаркеті „Перекресток“: „Путін бреше нам з екранів телевізорів 20 років“. На суді вона сказала:

„Я хотіла, щоб бойові дії припинилися, бо життя для мене є найвищою цінністю. Не з ворожнечі та ненависті, а із співчуття. У християнстві є заповідь „не вбивай“. І після неї немає коми та пояснень, що якщо вам здається, що по вам готуються завдати удару, то треба завдати превентивного удару. Навіть ви, секретарі, навіть ви, судді, навіть ви, державний обвинувач, не хочете, щоб убиті люди лежали на полях. Я теж хотіла, щоб усе це закінчилося“.

Художник малює...

(Закінчення зі стор. 18)

з 2015 року і дотепер. Під час бою він отримав поранення, троє синів також є воїнами. На іншій картині – скрипаль і доброволець Роман. Він не розлучався зі скрипкою навіть у

боях, віддав життя за Україну.

Також на прохання краєзнавців художник відтворив портрет вчителя та поета, командира сотні УПА Миколи Кутраня до 100-річчя від дня його народження. Твір було використано на українській поштової марці та увійде до меморіальної дошки на будівлі школи.

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Складно внести 20% на купівлю нового житла?

МОЖЕ ВАМ ДОПОМОГТИ

Вперше купуєте житло? АБО
Тоді це можливо з першим
внеском лише 10% без
додаткового страхування PMI -
унікальна пропозиція від ФКК SUMA!*

Придбайте житло своєї мрії,
сплативши лише 5% першого
внеску з приватним іпотечним
страхуванням (PMI)*.

**Зателефонуйте або надішліть SMS на номер 914.220.4900
або пишіть нам на електронну пошту loan@sumafcu.org**

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

Для отримання додаткової інформації про одну з вищезазначених програм або будь-яких інших фінансових питань, які у вас можуть виникнути, ми готові підтримати вас, запропонувавши вигідні тарифи та персоналізовані обслуговування, яке ви звикли очікувати від СУМА ФКУ. Звертайтеся до кредитного відділу АФКУ з будь-якими питаннями або щоб подати заявку.

*Можуть застосовуватися обмеження або ліміти.

www.sumafcu.org

SUMAFCU NMLS# 527694

